

Szerkesztőség és kiadóhivatal

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 3

Telefonok:

Kiadóhivatal: 8-58

Szerkesztőség: 5-10, 8-52

NAPILÓ

Előfizetési ár belföldön
negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Megjelenik
minden nap, hétfőn és
ünnep utáni napokon is

XXX. EVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. NOVEMBER 14.

311. SZÁM

CSÜTÖRTÖK

A londoni leszerelési konferencia nem védi meg
a népeket a háború veszedelmétől

Henderson angol külügyminiszter az év külpolitikai eseményeiről

Londonból jelentik: A methodista templomban tartott gyűlésen Henderson külügyminiszternek hála-feliratot nyújtottak át, amelyben megköszönték a béke érdekében Hágában és Genfben folytatott tevékenységét. Henderson köszönetet mondott a megtiszteltetésért és visszapillantást vetett az 1929. év külpolitikai eseményeire.

Henderson

— Egyáltalán sehol sem nyilvánul meg a legcsekélyebb kívánság sem arra vonatkozóan — mondotta Henderson, — hogy az antant-hatalmak csapatai még tovább is a Rajnavidéken tartózkodjanak, mert hiszen a jövőben a Németországhoz való viszonyt csakis a

béke alapján akarják felépíteni. A jövőben nemzetközi viszályok esetében elegendő lesz, ha a szembenálló felek közül akár csak egy is óhajtja a békés elintézt. Mindenesetre szükséges, hogy a népszövegségi alapokmány határozatait összhangba hozzák a Kellog-paktummal, mert a népszövegségi statútumban a fegyveres védekezés lehetősége nincs kizárva, ez pedig bizonytalanságot okoz.

Henderson általános leszerelési paktum létesítését sürgette. Az ő felfogása szerint a londoni tengerészeti leszerelési konferencia nem fogja megvédeni a népeket a háborús veszedelemtől.

A Daily Telegraph diplomáciai tudósítójának értesülése szerint Macdonald miniszterelnök újból megkezdte tárgyalásait a flottaleszerelési konferenciára meghívott hatalmak londoni nagyköveteivel. Kedden a japán nagykövettel tárgyalt Macdonald, a legközelebbi napokban pedig a francia és olasz nagykövettekkel lép érintkezésbe. Az olasz nagykövettel tervezett tanácskozáscsónál azok az irányelvek lesznek mérvadások, amelyeket Mussolini szögezett le a római angol nagykövettel folytatott legutóbbi tárgyalásai alkalmából.

Titkos akták közzétételét
követelik Briandtól

Mandel szélsőjobboldali képviselő levele a francia külügyminiszterhez

Párisból jelentik: Mandel szélsőjobboldali képviselő, Briand politikájának egyik legelkeseredettebb ellenzője, levelet intézett a külügyminiszterhez, amelyben külügyi exorzéja kapcsán felvilágosítást kért bizonyos okmányokról. Briand a versaillesi békeszerződés megkötését megelőző diplomáciai tárgyalásokkal

kapcsolatban különböző okmányokról tett említést, anélkül, hogy azokat tüzetesebben megjelölje volna. Mandel felszólítja a külügyminisztert, hozza nyilvánosságra ezeket a titkos iratokat, mert lehetetlen, hogy tíz évvel a háború befejezése után még mindig titokban tartanak diplomáciai okiratokat.

A newyorki nagy tőzsdekrach
megbuktatta a bankvezéreket

Owen Young lesz a National City Bank elnökgazgatója

Newyorkból jelentik: A newyorki tőzsde keddi besszmozgálmá minden eddigi pánikot felül mul. A háromórás hivatalos forgalom ideje alatt

6.4 millió darab részvényt dobtak a piacra.

Az újabb árzuhanás teljesen váratlanul jött, miután a hivatalos gazdaságpolitikusok megnyugtató nyilatkozatait után senkinek várt ilyen meglepetést. A pánik természetesen

a legvadabb rémhíreknek adott tápot.

Egészen komoly formában beszéltek arról, hogy vezető bankok összeomlásával, vagy legalább is súlyos fizetési zavaraival kell számolni. Egyes verziók szerint néhány vezető nagybank részvénymajoritása új kezekbe megy át és a nagybankok igazgatóinak személyében is jelentős változások várhatók. A tőzsdetanács hiába próbálkozott intervenciókkal, az óriási kínálattal szemben teljesen tehetetlen volt. Beavatott gazdasági körökben újból azt állítják, hogy

a tőzsdekatasztrófia minden szépítés ellenére is beláthatatlanul súlyos következményekkel fog járni az amerikai iparban.

A késő esti órákban tőzsdei körökben az a hír terjedt el, hogy a National City Bank elnökgazgatója, Mitchin, távozik állásából és helyére Owen Young, a Young-egyezmény megalkotója kerül. Bár ezt a hírt később erélyesen megcáfolták, a National City

Bank súlyos nehézségeiről terjesztett híresztelések később sem csitulnak el.

A tőzsdestatistika kimutatása szerint a newyorki értéktőzsdén jegyzett papírok közül

kétszáznyolcvan részvény zuhanó olyan mélypontra, amelyen a folyó évben még sohasem állott.

A keddi nap óriási árvesztéseit elsősorban a nagybankok érezték meg. Egy ismert tőzsdeszakértő számítása szerint a newyorki tőzsde papírjai az elmúlt hetek katasztrófális árzuhanása folytán átlagban kétharmad részét veszítették el régi értéküknek.

Az egyre fokozódó játékszenvedély a rendőrségnek is rengeteg dolgot ad.

Napirenden vannak a lopások és sikkasztások,

amelyeknek hátterében egyre gyakrabban szerepel az a körülmény, hogy a sikkasztó a tőzsdén akart játszani a lopott pénzzel. Camden városában letartóztattak egy banktisztviselőt, aki

egymillió dollárt sikkasztott.

A pénz a Wallstreetre vitte és két nap alatt az utolsó centig elspekulálta. A illuti Michigan Union Industrial Bank tőzsdésznyese, a bankban előfordult sikkasztások folytán négy millió dollárt veszített, amit most saját pénzéből kénytelen fedezni, mert különben a bank csődbejutna.

A newyorki tőzsdekatasztrófának egyik áldozata keddén

egy negyvenemeletes ház tetejéről a Broadwayra vetette magát.

A szerencsétlen öngyilkos összezuzott tagokkal, holtan terült el az ucca kövezetén. Az öngyilkosságot teljes idegösszeroppanás miatt követte el. A tőzsdépánik napjai óta éjjel-nappal dolgozott a bankban és a túlfeszített munka tönkretette idegrendszerét.

Megvesztegetés miatt
letartóztattak két román
alezredestTízszázalékos províziót kaptak egy német
hadseregszállító cégtől

Bukarestből jelentik: Grosper asszonynak, egy nagy német rádióársaság vezetőjének feljelentésére szombat éjjel letartóztatták és a katonai bíróság elé állították Hurtima és Popescu alezredeseket. A Grosper asszony által képviselt cég műszaki cikketek szállított a román hadseregnek és Hurtima alezredes, aki a szállítmányok átvételével és ellenőrzésével volt megbízva, tíz százalékos províziót kötött ki magának. Hurtimának nemrégiben Popescu alezredessel kellett helyettesíteni magát, akit így kénytelenségből beavatott titkába és kötelezte magát arra, hogy megosztózik vele a provízió. Közben azonban Hurtima alezredes arról értesítette Popescut, hogy a cég a províziót tíz százalékról ötre szállította le. Popescu erre megrövitettnek érezte magát és azzal fenyegetőzött, hogy megakadályozza a szállított áruk átvételét, ha a provízió nem marad változatlan. Grosper asszony erre felkereste a hadügyminisztert, akinél feljelentést tett a két alezredes ellen.

A katonai főügyész megkérte Grosperné, hogy hetvenezer leit, a bankjegyek sorszámainak feljegyzése után küldjék el a két alezredesnek, hogy leleplezhessék őket. A pénz Grosperné vitte el Popescu alezredes lakására s a hadügyminisztérium két tisztje, akiket a dologba beavattak, az előszobában várakozott. Amikor az alezredesek átvették a bankjegyeket, az asszony jeladására a két tiszt az előszobából besietett a lakásba, letartóztatta a két alezredest és lefoglalta a náluk talált pénzt. Popescu lakásán házkutatást tartottak, amelynek során kétféle millió leiről szóló váltót találtak, amelyet a rádió cég a jogtalan követelés fedezetül adott Hurtima alezredesnek.

Szárastörvényt hoznak
Afganisztánban

Nadir kán Amanullah külpolitikáját akarja folytatni

Bombayból jelentik: Afganisztán új királya, Nadir kán proklamációt tett közzé, amelyben behatóan ismerteti kormányprogramját. Az új afgán kormány legfontosabb feladatának az afgán alattvalók teljes egyenjogúsítását tartja. A törvény előtt a jövőben minden afgán alattvaló, osztályra, születésre és nemzetségre való tekintet nélkül teljesen egyenlő jogokat élvez.

A kormány modernizálási törekvéseiben sem veszül szem elől a mohamedán törvényeket és lehetőséget szerint továbbra is betartja a Korán rendelkezéseit. A kormányprogram egyik fontos pontja az alkoholtólom. Szeszitalokat a jövőben Afganisztánban senkinek készíthet és senkinek drusithat. A törvény ellen vétőket könyörtelen szigorral sújtják. A teljes alkoholtólalom alól csupán a külföldi alattvalók mentesülnek.

A kormányprogram a külpolitikai kérdéseket illetően csak annyit mond, hogy Nadir kán tovább folytatja Amanullah külpolitikáját.

Leütötték és kirabolták a novivrbaszi jótékonyági egyesület szolgáját

A nyolevanéves szolgát az egyesület helyiségében baltával ütötte le a tettes és több ezer dinárt rabol el áldozatától

Novisadról jelentik: Szerdán reggel hét és nyolc óra között véres rablómerénylet történt Novivrbaszon. Ismeretlen tettes a vrbaszi jótékonyági egyesület hivatali helyiségében baltával leütötte Werner Jakobot, az egyesület nyolevanéves szolgáját és pénzeszedőjét és elrabolta tőle a keddi napon összegyűjtött pénzt.

Werner Jakab szokása szerint korán reggel be ment az egyesület helyiségeibe, hogy kitaraktson és befűtsön. Főnyelékor lépett be a helyiségbe Kern Zsigmond tanító és Klein Károly egyesületi igazgató és a kályha közelében eszméletlen állapotban nagy vértócsában találták meg a szolgát. A fal, a függöny és a padló tele volt szétreccsent vérrrel. Azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan bizottság ment ki a véres esemény színhelyére. Dr. Popovics Jován közszéki orvos vizsgálta meg a sebesültet és megállapította, hogy a szolgál fejére baltával több erős ütést mértek. A súlyosan sebesült szolgát beszállították a Ffietel féle szanatóriumba.

A nyomozás során megállapították, hogy Werner hét óra után néhány perccel ment be a hivatalba és a büntényt egy rekonstruálják, hogy mialatt az öreg szolgál a kályhánál volt elfoglalta, a tettes belépett a szobába, Werner mögé állt és a kályha mellett heverő, faaprításra használt baltát felkapva, leütötte az öregembert. A tettes ezután elrabolta Wernertől az előző napon beszédett pénzt, amelynek pontos összegét még nem sikerült megállapítani, de az minden esetre több ezer dinárra rug. A szanatóriumban azonnal megoperálták Wernert, akinek a fején tizenkét centiméter hosszú és négy centiméter mély seb tártong, ezenkívül koponyája több helyen be van törve. Az orvosok tekintettel Werner öreg korára, aggasztónak tartják állapotát.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított a tettes kézrekerítésére, de eddig semmiféle támpont nincs, amelyből a tettes személyére, vagy reitkehelyére következtethetnének.

Katasztrófális széngázrobbanás egy szerbiai bányában

A Knjazsevác melletti Tresibaba szénbánya egyik aknájában felrobbant a bányalég — Két halottja, öt súlyos és két könnyebb sebesültje van a szerencsétlenségnek

Beogradból jelentik: Szörnyű bányaszerencsétlenség történt kedden délelőtt fél tízkor a Knjazsevác közelében levő Tresibaba szénbányában.

A munkások szokás szerint puskalövésekkel akarták az egyik akna tűmör szénereit szétrombolni. Eközben a széngáz felrobbant és az omladékok eltorlaszolták az akna kijáratát. A bennrekedt munkások közül kettő nyomban meghalt, öt súlyosan, kettő pedig könnyebben megsebesült.

Kedden reggel kilenc órakor Rülger munkavezető mérnök kapta a parancsot, Veljkovics Milisav munkafelügyelőnek, hogy az egyik tárna szénereit puskalövésekkel rombolják szét. Ezt a munkát König Rudolf bányamunkás szokta végezni. A munkafelügyelő, aki a puskalövés pillanatában König hátmögött állt, figyelmeztette a munkást, hogy vigyázzon, mert a levegő erősen széngáz tartalmu és robbanás veszélye fenyeget.

König elsüllyt a fegyvert és ebben a pillanatban hatalmas detonáció reszkettette meg a levegőt.

A széngáz lángrobbant, óriási tűznyelvek csaptak fel, egyidejűleg pedig a tárna falai beomlottak és egy csapat munkást maguk alá temettek.

A robbanás zajára elősiettek a szomszéd tárnákban dolgozó munkások, akik nyomban hozzáfogtak az omladék eltakarításához.

Közel félórai megfeszített munka után sikerült hozzáférni az eltemetett emberekhez.

és a szabad levegőn felállított ideiglenes köztözhelyen az előhívott orvosok első segélyben részesítették a sebesülteket.

Veljkovics Milisav munkafelügyelőt és König Rudolf bányamunkást összeroncsolt tagokkal, eszméletlenül emelték ki az omladékok alól. Első segélyben részesítették őket, majd mindkettőjüket beszállították a knjazseváci kórházba. Feltgyógyulásukban nem bíznak az orvosok.

Rajtuk kívül Jovanovics Tóma, Randjelovics Tihomir, Rupal Fran és Andrejics Vidorko bányamunkások sebesültek meg súlyosan. Részben súlyos zúzódásokat és töréseket, részben pedig belső sérüléseket szenvedtek és valamennyien eszméletlen állapotban vannak.

A sebesültek után a tárna belsejéből két holttest került elő: Korzorok Josko harmincöt éves és Randjelovics Jován huszonhétéves bányamunkások hullái.

Mindkettő a tárna belső falai mellett dolgoztak és a robbanás pillanatában leomló tárnafal nyomta őket agyon. Két bányamunkás könnyebben sebesült meg. Ezeket bekötözésük után lakásukon vették ápolás alá.

A borzalmas bányakatasztrófa ügyében Jakovljevic Járasi főnök személyesen vezeti a vizsgálatot. A munka a bányában néhány órai szünetelés után újból megindult.

Decemberben ül össze a második hágai konferencia

Briand tárgyalása Burov bolgár külügyminiszterrel

Párisból jelentik: Azok az értekezletek és megbeszélések, amelyek részben a kormány kebelében, részben a külügyminiszter és a jóvátételben részesülő államok képviselői között napok óta folytak, nagy lépéssel vitték előre a második hágai értekezlet diplomáciai előkészületeit, amelyek a francia kormányválság miatt halasztást szenvedtek. A Matin értesítése szerint a második hágai értekezlet egybeülésének időpontját ideiglenesen december 7-ikében állapították meg.

A lap szerint a hágai értekezlet lefolyása símának ígérkezik, de a különböző technikai részletek kidolgozása és a szerződés tervezetek figyelmes áttanulmányozása így is legalább két hetet fog igénybevenni. Ha az értekezlet csakugyan végez feladataival januárig, akkor a harmadik Rajna-vidéki zóna kiürítése 1930 június harmincadikáig végleg megtörténhet, mert a francia hatóságok véleménye szerint a hátralevő hat hónap

teljesen elegendő a csapatok visszavonásának lebonyolítására.

Az Echo de Paris ezzel szemben úgy tudja, hogy a második hágai értekezlet vagy december végén, vagy január elején ül egybe.

A lap hozzáteszi, hogy az értekezlet összehívása nem csak a francia kormánytól függ. A kiküldött bizottságok eddig még nem végeztek minden munkájukkal. Így például

a keleti jóvátételekkel foglalkozó bizottság eddig még nem tudott megegyezni a magyarokkal

és nem fejezte be tárgyalásait a bolgárokkal sem. E mellett a kormányoknak beható eszmecserét kell folytatniuk előbb a bizottságokban kidolgozott szövegről.

A Temps megállapítja, hogy az albizottságok már jóformán teljesen előkészítették jelentéseiket az érte-

kezlet számára

csak a keleti jóvátételek kérdésében van még nehézség.

Ez a nehézség onnan származik, hogy Magyarország eddigi magatartásával megátolta a megegyezést. Ugy látszik azonban — teszi hozzá a lap — hogy

Budapesten végül is belátják, milyen hátrányokkal jár az ilyen magatartás, amely nem találhat támogatást egyetlen más hatalomnál sem

s amely a valóságban ugy sem akadályozhatja meg a végleges megoldást.

A bizottságok mindenestre még a jövő héten felosztást kapnak, hogy terjesszék elő jelentéseiket, amelyeknek áttanulmányozásával a kormányok a Hágában összeülő jogászai bizottságot fogják megbízni. Ennek a bizottságnak a feladata az, hogy a különböző szervező bizottságok határozatait összeegyeztesse és formális szerződés tervezeteket készítsen. Mivel a jogászok is Hágában tárgyalnak, a kormányok nem lesznek kénytelenek a bizottság munkájának végét bevárni. Ezt a munkatervet nagy vonásokban megállapították és kezességvételével Jaspár belga miniszterelnököt bízták meg. Egyébként Briand külügyminiszter megheszelést folytatott a Párisban időző Burov bolgár külügyminiszterrel a keleti jóvátételről. Briand kijelentette, hogy a hatalmak nagy előzékenységet tanúsítottak Bulgária iránt, amikor ötven százalékkal csökkentették jóvátételi kötelezettségeit. Briand rámutatott arra, hogy súlyos hiba volna Bulgária részéről, ha visszautasítaná az erre vonatkozó javaslatokat, mert soha vissza nem térő jó alkalmat szalasztana el.

Véres összeütközés a Heimwehr és a szocialisták között

Egy rovtomultu Heimwehrtag agyonlőtt egy munkást Bécsújhely mellett

Bécsből jelentik: Az osztrák szociáldemokrata párt emlékkünnepélye mégsem mult el vér nélkül. Kedden késő este egy nagyobb Heimwehr-csapat Bécsújhelyről Katzelsdorffba ment, ahol megkoszorúzták a háború hőseinek ottani emléksobrát. Amikor a csoport a vendéglőhöz ért, néhány Heimwehr-tag szóváltásba keveredett több ott levő munkással. A vita hevében az egyik Heimwehr-tag revolvért rántott és a munkások közé lőtt. Egy munkás holtan rogyott össze. A rendőrség az egész Heimwehr-csoportot lefartóztatta és megmozásukkor mindegyiknél revolvérokat, gumihatokat és boxereket találtak. A letartóztatottakat a bécsújhelyi kerületi törvényszék fogházába szállították be.

A nyomozást a csendőrség nagy vonásokban már befejezte és megállapította, hogy a halált okozó lövést a csapat vezetője, Wukics János nevű rovtomultu munkás adta le. Wukics nem is tagadta, hogy ő lőtte agyon Bernhard Hieronimus szocialista munkást. Beismerő vallomása után a többi őrizetbe vett huszonhét Heimwehr-tagot szahadon bocsátották.

Einstein tanárt a Sorbonne disz doktorává avatták

Párisból jelentik: A párisi Sorbonne egyetemen a napokban fényes ünnepések keretében öt nemzetközi híru tudóst avatták a tudományegyetem disz doktorává. A Sorbonne új disz doktorai között van dr. Einstein

Allert tanár, a relativitás elméletéről világhírűvé vált német tudós is, aki a disz doktoravató ünnepélyen személyesen megjelent. A disz doktorai diplomák átadása alkalmából a francia tudományos és politikai élet előkelőségei is megjelentek az egyetemen és nagyszámúban összegyűlt hallgatóság Einstein professzort meleg ünnepelésben részesítette.

Kétnevű szélhámós a semmitőszék előtt

Jogerős lett Szmil-Begovics Izsák volt novoszélei aljegyző kétévi fegyházbüntetése

Noviszadról jelentik: A noviszadi semmitőszék az elmúlt napokban tárgyalta Szmil-Begovics Izsák-Konhadzics Alija volt novoszélei községi aljegyző bűnügyét és az ítéletkihirdetést november 13-ikára tűzte ki.

Annakidején nagy feltűnést keltett Szmil-Begovics Izsák novoszélei községi aljegyző letartóztatása. A noviszadi ügyészség többrendbeli csalással, sikkasztással, váltóhamisítással, hamis név használatával és hamis néven kötött házassággal vádolta Szmil-Begovicsot. Vele együtt a vádlottak padjára került Lukics Dimitrije vukovári kereskedő is, akit az ügyészség felbujtással vádolt.

A noviszadi törvényszék Szmil-Begovics Izsákot négyrendbeli közokirathamisításban, csalásban és hatóság félrevezetésében mondomta ki bűnösnek és ezért három és félévi fegyházbüntetésre, valamint öt évi hivatalvesztésre ítélte. A vizsgálati fogsággal a bíróság tizenegy hónapot kitöltöttnek vett. A vádlott és védő megfélembtezték az ítéletet és a noviszadi felelőbírói bíróságon dr. Gyurgyev Bosko felelőbírói bírósági alelnök büntetőtanácsa a vádlott büntetését ezévi október 4-én megtartott főbírói tárgyaláson kétévi fegyházbüntetésre szűkítette le. Dr. Milutinovics Arsen közvédő semmisségi panaszát következtében került az ügy a semmitőszék elé, amely elvetette Szmil-Begovics Izsák semmisségi panaszát és így a kétévi fegyházbüntetés ítélet jogerőssé vált.

Egy hónap alatt három könyv

Dr. Miladinovics Milivoj munkái

Dr. Miladinovics Milivoj szuboticaí ügyvédnek legutóbb gyors egymásutánban két rendkívül érdekes és értékes könyve jelent meg. Az egyik könyv címe: *Interpelláció és a parlamentáris jog*, amely még októberben került ki a sajtó alól és jogász körökben nagy feltűnést keltett. A jugoszláv jogi irodalomban egyedülálló tanulmány megírásánál dr. Miladinovics Milivoj néhai testvérének, dr. Miladinovics Zsarkó volt miniszternek posthumus irásait használta fel forrásul. A könyv dr. Miladinovics Zsarkó fényképével jelent meg. Az értékes essay különösen azért tarthat számot fokozott érdeklődésre, mert az interpelláció és a parlamentáris jog problémájáról csak kevés szakmunka jelent meg eddig. Dr. Miladinovics Milivoj tanulmánya keretében ismerteti a tengorentuli államokban uralkodó jogszokásokat, foglalkozik a külföldi államok jogéletével és felöleli az európai országok parlamentáris problémáit. »Az interpelláció és a parlamentáris jog« című könyv megrendelhető Marusics és Jankovics szuboticaí könyvkereskedésében. Ára 42 dinár.

Dr. Miladinovics Milivoj másik munkája a napokban jelent meg: *A ragályos dilatibetegségek és az ellenük való védekezés* címen. A népies nyelven megírt munka keretében a szerző jogi, orvosi és társadalomtudományi oldalról vitatja meg a könyvben felvetett kérdést.

A kiváló szakíró harmadik könyve most van sajtó alatt. Címe: *A jog és az elektromosság*. A könyvben dr. Miladinovics Milivoj a villamos áramról ir orvosi és közgazdasági vonatkozásban, azonkívül büntető és közigazgatási jogi oldalról is foglalkozik a témával.

A kitűnő szuboticaí szakíró munkáinak részletes ismertetésére még visszatérünk.

Tilos a hajtóvadászat

Veszélyben a vajdasági vadállomány

Noviszadról jelentik: Az elmúlt kivételesen hideg tél nagy pusztulást vitt végbe a vajdasági erdőségek vadállományában és ennek következtében több védőintézkedés vált szükségessé, hogy a vadakat megóvják a végső pusztulástól. Az intézkedések között egyik legfontosabb az volt, amellyel elrendelték a hajtóvadászatok beszüntetését és utasították a vadásztársaságokat, hogy a tél folyamán a saját területükön gondoskodjanak az állatok táplálásáról. Ezeket a rendelkezéseket, amelyeket a hatóságok is jóváhagytak, több helyen nem tartották be és a beérkezett panaszok újabb erélyes intézkedéseket tettek szükségessé.

A vajdasági vadászok egyesületének szövetsége noviszadi keltéssel körlevelet intézett az összes vajdasági vadászegyesületekhez. A körlevél a következőképpen hangzik:

— Annak ellenére, hogy a vajdasági vadászegyesületek szövetségének 1929 augusztus 25-ikén megtartott közgyűlésén egyhangulag elhatározták, hogy az idén télen nem tartanak hajtóvadászatot, több helyről jelentés érkezett, hogy egyes egyesületek megszegték a tilalmat. A hajtóvadászati tilalmat azt tette szük-

REGGEL

ha felkel, jusson eszébe, hogy ismét egy napot veszített, mert

DÉLBEN

ha hazajön, az ebédje még nem kész, megint idegeskedik, nincs semmi ami a várakozást kitöltse, kitör a családi perpatvar és egész

DÉLUTÁN

törheti a fejét azon, hogy feleségét

ESTE

mivel engesztelje ki. Ezt már régen megoldhatta volna jó

RÁDIÓ

felszerelésével, mert a rádió közli a pontos időt, tehát az ebéd időre elkészül. Már a családi béke érdekében is azonnal bizzon meg bennünket a rádió beszerelésével.

KONRATH D. SUBOTICA

ségessé, hogy az elmúlt télen a vadakat erősen megviselte az őrési hideg és megfelelő táplálékot sem találtak. Szükséges tehát, hogy a vadállományt bizonyos mértékben kíméljék, mert ha a tavalyi rendkívül erős hideg megismétlődik az egész vajdasági vadállomány kipusztul. Vannak egyes vidékek, ahol szabad hajtóvadászatot tartani, mert a vadállomány helyzete ezt megengedi, azonban a szövetség határozata értelmében

hajtóvadászatot csak annak az egyesületnek szabad rendezni, amely erre előzetesen engedélyt kért a szövetségtől. A határozat azokra az egyesületekre is kötelező, amelyek a közgyűlésen nem képviseltették magukat. A szövetség újból felhívja a vajdasági vadászegyesületeket, hogy az állatok téli táplálékáról minél előbb gondoskodjanak, nehogy az állatok táplálék hiányában elhajszuljanak.

A közeli napokban kinevezik a báni hivatalok előadóit

Popovics Dáka bán nyilatkozata a báni hivatalok szervezetéről — Kinevezték a kerületi inspektorokat

Noviszadról jelentik: *Misovics* Vidoje segédbán, aki kedden Beogradba utazott, szerdán visszatért Noviszadra és átvette hivatalának vezetését. A segédbán részletesen tájékoztatta Popovics Dáka bán beograd újtárol.

A különböző báni hivatalok megszervezése serényen folyik. A bán és a segédbán naponta számos küldöttség és igen sok magánzemély keresi fel. Ezek a látogatások sok időt elvettek a dunai bánág két vezetőjének idejéből, ezért szükségesnek mutatkozott a látogatási idő rendezése. Popovics Dáka bán ezen túl csak fél 12-től 1 óráig fogad.

Szerdán délelőtt fogadta a bán *Zubkovic* Pavlet, a dunamenti tartomány jogügyi referensét, aki a likvidálás alatt álló főispánság ügyeiről számolt be. Dr. *Gugyanov* Szvetozár szuboticaí városi tisztí főügyész szuboticaí városi ügyekről referált a bánnak. Fogadta még a bán dr. *Krafft* Istvánt, majd a vajdasági munkáskamara küldöttsége jelent meg a bánnál. *Pravica* Bózsó kamarai elnök üdvözölte Popovics Dákát, majd fontos szociálpolitikai ügyekről referált. A bán szívélyesen fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy a dunai bánág szociálpolitikai osztályának előadóját még nem nevezték ki, de mindent elkövet, hogy a kinevezés minél előbb megtörténjen, hogy a fontos szociális kérdések elintézése a tél közszóbn halasztást ne szenvedjen. Kijelentette a bán, hogy mély meggyőződését követve, mindig támogatni fogja a jótékonyági és általában azokat az akciókat, amelyeket a szegényebb néposztály helyzetének megjavítása érdekében indítanak. *Nikolic* Áca kamarai titkár az utlevélszerzés nehézségeit tárta a bán elé, különös tekintettel a munkásságra. Popovics Dáka megígérte, hogy ezt és általában az összes szociális ügyeket tanulmányozni fogja és ahogy csak lehet, a munkásság segítségére fog sietni.

A déli órákban fogadta a bán a *Napló* munkatársát, akinek a következőket mondotta:

— Erdemlegesen semmiről sem nyilatkozhatom, mert a bánági hivatalok megszervezése most van folyamatban. A nyilvánosság tájékoztatására mégis nagy súlyt helyezek és egyik legfontosabb feladatommak tekintem a bánági sajtóosztály megszervezését, amely mindenkor a nyilvánosság rendelkezésére fog állni. A bánági sajtóiroda élére még nem találtunk megfelelő személyt, de jelenleg úgy áll a helyzet, hogy más hivatalok vezető tisztviselőit sem nevezték még ki. A folyamatban lévő szervezési munkálatok még nem ju-

tottak abba a stádiumba, hogy azokról érdemleges nyilatkozatot tehetnék.

— A referensek kinevezése már folyamatban van és tudomásom szerint már több kinevezés meg is történt. A személyek nevei azonban csak egy-két nap múlva kerülnek nyilvánosságra. Az osztályreferensek kinevezését a minisztérium készíti elő, a báni hivatal csak javaslatot tesz erre vonatkozólag. Korai lenne még a kinevezettek személyéről beszélni, míg a minisztérium döntése meg nem történik. Mindenesetre kijelenthetem, hogy a rendelkezésünkre álló tisztviselők közül a legjobb erőket válogatjuk ki és reméljük, hogy a dunai bánágnak jó tisztviselőikara lesz. *Zsivkovic* Petar miniszterelnök-belügyminiszter kedden kiadott rendeletében több kinevezést eszközölt, a vezető pozíciók betöltésére azonban csak három napon belül került a sor. Munkám nagy részét a szervezés foglalja le és emiatt határoztam úgy, hogy a feleket csak fél 12-től 1 óráig fogadom. Ez alatt az idő alatt azonban bárki eljöhethozzám, minden panaszt meghallgatok és tölem telhetően minden jogos kívánságot teljesítenifogok.

Zsivkovic Petar miniszterelnök-belügyminiszter a dunai bánághoz a következő tisztviselőket nevezte ki: *Cvetkovic* Alekszandart és *Selinger* Eduardot a bácskai főispánság volt előadót, *Vedriniski* Sergijet a beograd főispánság becskeréki politikai osztályának hivatalnokát, *Lazarevic* Milost és *Stajer* Péter főispáni hivatalnokokat, továbbá *Gonda* Ferenc, *Milosevic* Deján, *Popovics* Nikola, *Somborac* Nikola, *Gyurgyevics* Milka, *Tilinszki* Nikola, *Milenov* Vojin és *Gagarin* Borisz volt beograd, illetve szombori főispánsági hivatalnokokat. Ugyancsak kinevezte a miniszterelnök-belügyminiszter a becskeréki kerület inspektorává, dr. *Dolusic* Sztévánt a kragujeváci kerület inspektorává *Eszert* Vekoszlavot, a szombori kerület inspektorává *Mijatov* Mijót és a kiskindai kerület inspektorává *Gyurgyics* Milost.

A Bácsmezei
NAPLÓ-ra

bármelyik naptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető részesül a könyvkedvezményekben

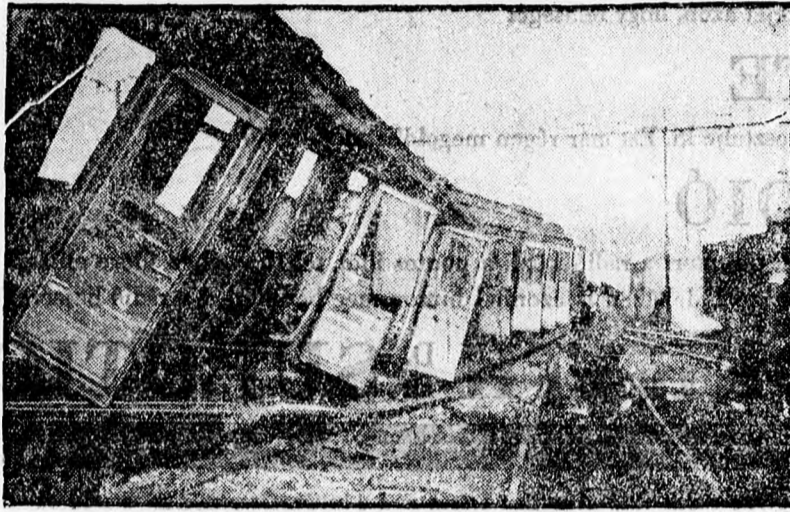
Borzalmas vasuti katasztrófa a dessaui pályaudvaron

Egy személyvonat beleszaladt a tehervonatba — Öt utas meghalt, a mozdonyvezető felakasztotta magát

Dessauból jelentik: Kedden reggel a dessaui pályaudvar bejáratán a Magdeburg—leipzig személyvonat egy a mellékvágányon álló tehervonatba ütközött. A karambolnak, bár a személyvonat a pályaudvarra való

A mozdonyvezető felakasztotta magát és amikor rá találtak, teste már kihűlt. Vele együtt

öt halottja van a dessaui vasúti karambolnak, amely a jelek szerint nem a mozdonyvezető

A vasúti katasztrófa színhelyén

beütése előtt mérsékelte sebességét, borzalmas következményel voltak. A tehervonat több vagonja romokra zúzódott, a személyvonat mozdonya és a rácsatolt három kocsi szétroncsolódott.

Az utasok közül hárman az összeütközés pillanatában szörnyethaltak s többen súlyosan megsebesültek,

köztük egy asszony életveszélyesen. Az utóbbi röviddel a kórházba szállítása után meghalt.

Közvetlenül a szerencsétlenség után a személyvonat mozdonyvezetője eltűnt és csak nagysokára akadtak rá az egyik teherkocsiban, ahol

a lelkiismeretfurdalásuktól kinzott ember öngyilkosságot követett el.

hibájából következett be.

Megállapították, hogy a mozdonyvezető már Magdeburgban utasítást kapott, hogy egy mellékvágányon fog beütni a dessaui pályaudvarra s éppen ezért óvatossan kell a mozdonyt vezetnie.

A mozdonyvezető az utasításnak megfelelően Dessau előtt lelassított s a két első váltón baj nélkül áthaladt. Amikor a harmadik váltóhoz érte, a mozdony nagyot zökent, kiugrott a sínek közül és a szerencsétlenségben vesztendő tehervonatba ütközött.

A vizsgálat még folyik, de minden arra mutat, hogy a szerencsétlen véget ért mozdonyvezetőt nem terheli felelősség.

mást és valószínűnek tartják, hogy a rablók csak azért akartak hozzájutni a szarkofághoz, mert drágaságokat sejtettek benne és azokat akarták megszerezni. A nyomozást tovább folytatják.

Meghalt Zubkovné

Viktória hercegnő regényes élete és tragikus halála

Berlinből jelentik: Viktória schauburg-lippe hercegnő, Zubkov Sándor válófélben levő felesége — mint Doornból jelentik — szerdán reggel hét órakor meghalt. A hercegnőt nemrég súlyos tüdőbajjal kórházba vitték, az orvosok azonban már nem tudtak rajta segíteni. Mikor kórházba szállították, olyan hírek terjedtek el, hogy a hercegnő a válópör miatt öngyilkosságot követett el, ezt azonban később erősen megcáfolták.

Viktória hercegnő, III. Frigyes császár leánya a nyolcvanas évek elején feleszeretett Battenberg Sándor holgár hercegbe és meg is tartották az eljegyzést.

Bismarck azonban nem helyeselte ezt a házasságot, mert attól félt, hogy ez majd német-orosz konfliktusra fog vezetni. A vaskancellár vaskézrel akadályozta meg a házasságot és Viktória hercegnő kénytelen volt államrezónból lemondani véglegényről, aki később elvette Johanna Loisingert, darmstadti operakészt.

Viktória később, 1890-ben feleségül ment Adoll schauburg-lippe herceghez, 1916-ban meghalt a herceg és azóta a hercegnő egyedül élt a bonni palotában.

1927-ben ismerkedett meg eddig még nem egészen tisztázott körülmények között Zubkovval. Ez a jóképű fiatal ember a leghomályosabb orosz emigráns egzisztenciák közé tartozott. Állítólag nemesi származású volt és a gárdatiszti pályára készült, mint minden orosz

Zubkov Sándorné

emigráns. Csak annyi bizonyos, hogy mint matróz szolgált francia teherhajókon, Stockholmban álhirletírással, Montecarlóban kártyázással, Németországban pedig parkettáncolással foglalkozott. Az idős hercegnő halálánál beleszeretett a gyanús fiatal emberbe.

Mikor Zubkov vilharos és szentimentális jelente után megkérte a kezét, az ősz hercegnő boldogan mondott igent a huszonhárom éves parkettáncosnak. Hitába tiltakozott II. Vilmos és a család többi tagjai: Viktória hercegnő azon az állásponton volt, hogy hatvanegyes korában már neki is joga van az államrezónból függetlenül szeretni. 1927. november 21-én esküdték örök hűséget Viktória hercegnő Zubkovnak, aki különben koránál fogva, az unokája is lehetett volna. Röviddel a házasságkötés után Zubkov teljes erővel látott hozzá a schauburg-lippe vagyon elköltéséhez. Éjjelről-éjjelre nagy mulatozásokat csapott Berlin előkelő lakályaiban — kevésbé előkelő barátok és barátok társaságában. Könnyen ment a költekezés, mert a schauburg-lippe vagyon Zubkov egy orosz barátja, Janov kezelte. Zubkov és Janov hamarosan eltékoztak az egész vagyonot. Amikor 1928-ban Zubkovot, mint alkalmatlan idegent kiutasították Németországból, az egykor tizenkét millió márkás vagyon csaknem teljesen eluzott. Ekkor Viktória és Zubkov már alig éltek együtt. Zubkov, aki ellen különben házasságkötésekor egy párisi midnet házassági ígéret megszegése és bizonyos segélypénzek visszakövetelése címén pert akart indítani — most Belgiumba tette át működésének színhelyét.

Volt egy idő, amikor a német lapok állandó Zubkov-rovatot vezettek és színes, izgalmas riportokban számoltak be Hohenzollern Vilmos sógorának legfrissebb bárténykedéseiről. Ez év márciusában jött azután a krach: megindult a csőd eljárás a schauburg-lippe vagyon maradványai ellen.

A csőd közvetlen oka az volt, hogy Zubkov és Janov versenyzistállót vétetett Viktóriával maradványokból s ebbe a vállalkozásba azután esunyán belebuktak. Most azután az ősszel a súlyosan beteg Viktória nyilván ráeszmélt, hogy kár volt Zubkovnak hűséget esküdni az angol királyi családtól örökölt antik csipkeköpenyében. Viktória válókeresetet adott be férje ellen, de a válópör lezajlását és az újabb botrányokat már nem érte meg.

Amerikába akarták csempészni a Sasfiók koporsóját

Egy amerikai műgyűjtő adott megbízást a reichstadti herceg szarkofágjának ellopására

Bécsből jelentik: A bécsi rendőrség még mindig nagy apparátussal folytatja a nyomozást abban a titokzatos bűnyűben, amelyről a Napló is beszámolt és melynek középpontjában a reichstadti herceg szarkofágja áll. I. Napoleon szerencsétlen sorsu fiának,

A kihallgatás során szenzációs adatok hírtokába jutott a rendőrség. A tolvajok ugyanis azt vallották, hogy a felbecsülhetetlen értékű műkincset egy amerikai műgyűjtő megbízásából akarták ellopni és a szarkofágot az Egyesült Államokba csempészték volna.

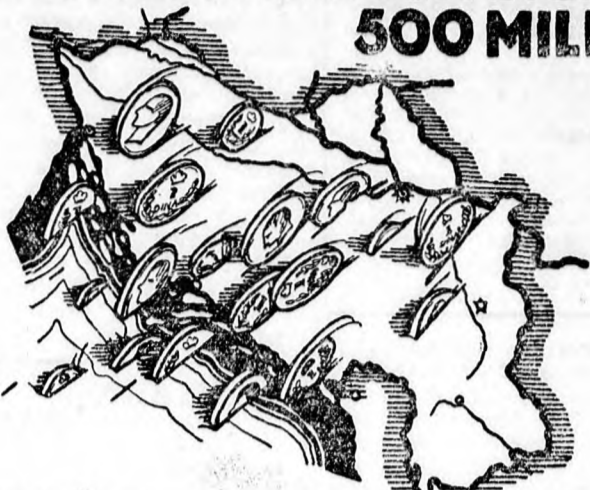
A reichstadti herceg szarkofágja

a Sasfióknak a Kapucinsok bécsi templomának sírholtjában őrzött szarkofágját egy szervezett tolvajbanda el akarta lopni. A lopás nem sikerült, a rendőrség idejében elfogta a tetteseket, akiknek kihallgatását most fejezték be.

A felbujtó nevét a tolvajok nem akarták elárulni és mindössze annyit vallottak be, hogy megbízójuk egy millió dollárt ajánlott fel nekik, ha a szarkofágot megszerzik a számára.

A rendőrségen kétérdőve fogadják ezt a valló-

A NEMZETI VAGYON ÉVENTE 500 MILLIÓ

DINÁRT VESZÍT AZÁLTAL

hogy a fehérműt dörzsölik és maró szappannal, illetve fehérítő szerekkel kezelik. Mindenkinek elsőrendű érdeke ezen veszteséget megszüntetni és a fehérműkincsünket megőrizni. Ennélfogva használjuk a mosáshoz kizárólag a jó minőségű, tiszta színzappant, amely 80 év óta közismert

SZARVAS **VÉDJEJYÜ**
SCHICHT SZAPPAN

Sűrű ködben rádióhullámokkal kormányoztak egy amerikai repülőgépet

Egy pilótahadnagy érdekes kísérlete

Newyorkból jelentik: Hagenberger amerikai pilótahadnagy érdekes kísérletet hajtott végre repülőgéppel. Hatórás éjszakai utat tett a legnagyobb ködben, miközben gépét két rádióállomásnál leadott hullámokkal irányították. Az ohioi Dayton városából indult el az éjszakai köd beálltával, átrepülte az Alleghany hegységet és reggelre minden baj nélkül Washingtonba ért. A pilótahadnagy a legnagyobb lelkesedéssel nyilatkozott az új irányítási módokról, amely a legteljesebb biztonságot nyújtja.

Az irányító hullámokat a daytoni és washingtoni rádióállomás adta le. A hullámok különleges műszerek segítségével állandóan mozgásban tartották a repülőgép kormányát és automatikusan korrigálták az eltéréseket a kitűzött iránytól. A gépre egy új találmányt szereltek fel, egy elektromágneses műszert, amely állandóan jelzi, milyen magasan van a repülőgép a föld színétől, holott az eddigi magasságmérők csak azt mutatták, hogy milyen magasan van a repülőgép a tenger színe fölött.

Még mindig nem derült fény a győri gyilkosság rejtélyére

Az áldozat férjét is őrizetbe vették

Győrből jelentik: A titokzatos győri rablógyilkosság ügyében szerdára virradó éjjel egy óraker Koncz Vilmos alhadnagyot őrizetbe vették. Őrizetbevétele után most a győri rendőrség és a katonai büntető hatóságok karöltve folytatják a nyomozást munkálattal.

A rendőrség, hogy a gyilkosság motívumát minél világosabban felderítse, most már mindenképpen tisztázni akarja azt, hogy van-e ennek a szörnyű bűneseménynek vagyori háttere. Az már megállapítást nyert, hogy az asszony vagyonos volt, a ház is az ő

tulajdona volt. A gyilkosság után azonban pénz nem tűnt el.

A gyilkosság indító motívumaként még mindig a bűnös szerelem szerepel a rendőrség előtt. Koncz Vilmos alhadnagy és Molnár Erzsébet szerelmesek voltak egymásba és ez a szerelem volt a rugó arra, hogy az asszonyt eltávolítsák utjukból, esetleg vagyonhoz juszanak és egymáséi lehessenek. Koncz a feltevések szerint állítólag kiszökött a laktanyából, még pedig polgári ruhában. A rendőrség most ezeket a polgári ruhá-

kat keresi, valószínűnek tartják ugyanis, hogy a polgári ruhát a gyilkosság után elrejtették.

A két gyanúsított kedden véletlenül találkozott egymással. A találkozás drámai jelenetek között ment végbe. Rendőrtisztek, detektívek, orvosok gyűrűbe vette körül Molnár Erzsébetet az egyik szobában. A lány egy széken ült, hangtalanul, halálos apatikus fáradtságban. Ekkor arra vezették véletlenül Koncz Vilmos alhadnagyot. A leány felállott és odaszólt Koncz Vilmosnak:

— Maga volt, miért nem mondta meg?...

A férfi tagadott. Erősen szemébe nézett a leánynak.

— Azt mondom magának Erzszi, én ellenem ne valljon! — válaszolta Koncz Vilmos.

A rendőrtisztviselők most a lány felé fordultak:

— No mit szól hozzá, Erzszi?

A lány alig hallhatóan válaszolta:

— Semmit. Eddig azt hittem, hogy jó ember, most már látom, hogy nem az.

Ekkor tovább vezették Konczot. Molnár Erzsébet szinte roskadozva felállott és így szólt:

— Ugy-e uraim, most már hazamehetek, én rám nincs semmi szükség?

Igen érdekes, hogy Konczék hogyan jutottak a házhoz, amelyben laktak. Volt Győrött egy Jakubovics Mihály nevű kertészember. Ennek az öreg kertésznek a tűzoltóság épülete mellett volt egy telke. A Koch testvérek győri szalámigyár meg akarta venni ezt a telket, de az öreg Jakubovics semmi pénzt nem akart megválni tőle.

Egyszer csak hirtelen kelt, hogy az öreg Jakubovics a következő megállapodást kötötte Konczal: *odaköltözik Konczékhoz a lakásba, a telket nekik adja, ezzel szemben ők eltartják élete folytatásig.* A megállapodás létre is jött. Jakubovics Konczékhoz ment lakni, de a költözködés után tíz napra váratlanul meghalt.

A haláleset után Konczék megjelentek Koch testvérek irodájában és kijelentették előttük, hogy a telket, amelyre régen alkuszának, halandók eladni, mert az már az ő tulajdonuk. Oly módon kívánták az üzletet megkötni, hogy Kochék vegyenek meg részükre egy házat és ők cserébe odaadják érte a kívánt telket. Az üzletet meg is kötötték és Konczék így jutottak ahhoz a házhoz, amelyben most a gyilkosság történt.

Szerdán délelőtt szállt ki a rendőri bizottság a kaszárnyába és Koncz Vilmost, mint tanút kihallgatták. Az ő ügye, mint katonai személynek most már teljesen a katonai nyomozó hatóságokra tartozik.

Az egész győri detektívcsoporthat mozgósították az ügyben. Első és főfeladatuknak tartják, hogy Koncz civil ruháit, amelyben kiszökött a kaszárnyából, minél előbb megtalálják.

Molnár Erzsébet a rendőrség őrizetében van. A győri rendőrség és a katonai hatóságok most már vállalva folytatják a vizsgálatot, hogy minél előbb teljes fényt derítsenek a titokzatos gyilkossági esetre.

A katonai hatóságok megállapítása szerint Koncz Vilmos a gyilkosság este nem távozott el a laktanyából, holott köztudomású, hogy a gyilkosság este háromnegyed kilenckor történt. Szerdán délelőtt kihallgatták Molnár Erzsébet két fivérét is, akik azt vallották, hogy nővérük és az alhadnagy között jó viszony állott fenn. Egy ízben karoufogva látták őket az uccán. A rendőrség most annak eldöntését tartja fontosnak, lehet-e a kaszárnyát elhagyni nélkül, hogy az valakinek feltűnne. Megállapította a rendőrség, hogy a győri Frigyes-laktanya Zrinyi-uccai oldalán évek óta csak léckerítés van. A léceket szét lehet tenni és így ki lehet menni az uccára. Ezt a kijáratot a bakák nappal is használják. Természetesen ennél a kijáratnál nincs őrség. A léceket a parancsnokság minden héten beszegezeti, de másnap megint szabad a kijárat. Megvan tehát a lehetősége annak, hogy Koncz éjjel észrevétel nélkül elhagyja a laktanyát.

Molnár Erzsébet még mindig fenntartja vallomását, hogy a gyilkosságnál Koncz volt a segítőtársa, ezzel szemben Koncz alibit bizonyított azzal, hogy este hét órától fél tízig együtt volt társaival. Felettes tisztje is elmondotta, hogy Konczot átlag ötpercenként keresték különböző ügyekben és mindig a helyén volt. A laktanya főorvosa este kilenc óra tíz perckor, épen a kritikus időben bement Konczhoz és megkérte őt, mint éjjeli ügyeletest, hogy reggel hét óraker keltesse fel. Arra az időre, amit Molnár Erzsébet mond, Koncz teljes alibit tud bizonyítani. Alibijét bizonyítja a laktanya őre is, aki egész éjjel látta, hogy Koncz a helyén van. Este tizenegy óráig dolgozott és azután lefeküdt. Az őrhely a földszinten van, így az őt látta, hogy Koncz reggel nem hagyta el a szobát.

A nyomozó hatóságok számolnak azzal a lehetőséggel, hogy a lány csak azért terheli Konczot, hogy másról elterelje a figyelmet. Az alhadnagy és Molnár Erzsébet között kétségtelenül volt kapcsolat és Koncz sem tagadja, hogy jóban volt a leánnyal. Lehet, hogy Molnár Erzsébet Konczot eszközül akarta felhasználni. Annyit megállapított a rendőrség, hogy a lány nem egyedül követte el a gyilkosságot, hanem segítőtársai voltak. Ha Koncz alibijét elfogadják, akkor a nyomozás megáll, mert semmi adat sincs, Molnár Erzsébet kitart vallomása mellett és azt állítja, hogy Konczal együtt követte el a gyilkosságot.

Esőben, szélben, hóban

125

NIVEA-CREME

A szél és a rossz idő, hideg és nedvesség arcéből állandóan rendkívül fontos éltető anyagokat vonnak ki és elcsúsztatják ezzel a korai ráncokképződést. Börének azonban szabad levegőre van szüksége és a Nivea-krém megóvja az időjárás káros behatásaitól. Csak a Nivea-krém tartalmazza a bőrrel azonos Eucerit-et; ezen alapszik hatása is, mert ez megóvja a bőr érzékeny szöveteit a kiszáradástól és elejét veszi a ráncokképződésnek. Órizzze meg fiatalos arcát a Nivea-krém mindennapi használatával.

3, 5, 10 és 22 dináros dozsok.
9 és 14 dináros tubusok.

Főlerakat: MARIBOR, MELJSKA CESTA 56.

HIREK

...

— A szerb hadsereg bevonulásának évfordulója Szubotícán. Ünneplés keretében ült meg Szubotica lakossága szerdán a szerb hadsereg bevonulásának tizenegyedik évfordulóját. A házakat felfestették és habár rendes munkanap volt, a városban ünneplés hangulat uralkodott. Dél előtt kilenc órakor a görögkeleti székesegyházban volt mise, amelyen megjelent Radoszavljevics Alekszandar tábornok, Osztojics Szolimir polgármester vezetésével a városi tanács tagjai és az állami hivatalok vezetői. Dél előtt kilenc órakor a zsidó templomban, tíz órakor a Szent Teréz templomban volt istentisztelet. Dél előtt tizenegy órakor a 34. gyalogezred kaszárnyájában ünnepték meg az ezred szilváját. A kalásztörésen résztvettek az összes hatóságok vezetői és nagyszámú közönség. Szerdán délután a kaszárnyában katonai mulatság volt.

— A szentái tisztikar szilváját. Szentáról jelentik: A szentái tisztikar szerdán ünnepte szilváját. Az ünnepségen megjelentek a polgári hatóságok képviselői is.

— Sztarcsevics Mátó törvényszéki bíró bucsuja. Sztarcsevics Mátó törvényszéki bíró Zagrebba történt áthelyezése és Szubotícáról való távozása alkalmából ezúton mond szívélyes bucsút ismerőseinek és barátainak.

— Dr. Sisics Fedor zagrebi egyetemi tanár előadása Szubotícán. Dr. Sisics Fedor zagrebi egyetemi tanár, a kiváló horvát történész, november 20-án és 21-én két előadást tart Szubotícán. Az egyik előadás címe »Iliria Napoleon korában«, a másiké: »Történelmi mozzanatok a londoni paktum megszerkesztésénél.« Az előadásokat a városháza dísztermében tartják meg.

— A csrvenkai evangélikus lelkész pappá szentelésének ötvenedik évfordulója. Csrvenkáról jelentik: Hétfőn ünnepte Stiegelmar János csrvenkai evangélikus lelkész papi felszentelésének ötvenedik évfordulóját. A jubileumi ünnepségen megjelent Klicin Mita, továbbá dr. Popp Fülöp evangélikus püspöki adminisztrátor, dr. Jankulov Vladimir, a szombori görögkeleti egyházkerület dékánja, Negele Károly katolikus lelkész és Jahn Jakab evangélikus esperes vezetése alatt az egész bácskai evangélikus lelkész kar. Az ünnepség délután tíz órakor dr. Popp ünneplés fogadtatásával kezdődött. Fél tízenként ókor ünnepi istentisztelet volt, amelyen dr. Popp Fülöp püspöki adminisztrátor mondott szép beszédet, méltatva a jubiláns lelkész érdemeit. Az istentisztelet keretében nyújtották át Stiegelmar János lelkésznek öfélése kitüntetését, a Szent Száva rendet és a csrvenkai evangélikus hitközség ajándékát, egy gyönyörű aranyserleget. Az istentisztelet után az ünneplő közönség a paplakba vonult, ahol a különböző testületek képviselői üdvözölték a jubiláló lelkészt. Elsőnek Klicin Mita köszöntötte fel Stiegelmar lelkészt, utána pedig mintegy husz küldöttség járult a jubiláns elé, aki megható szavakkal mondott köszönetet az ünneplésért. Délután három órakor kezdődött az ünnepi bankett, amelyen több felköszöntő hangzott el.

Olesó árak! Olesó árak!
Tekintse meg a Schlager-féle kirakat
ridikül-ujdonságait

Utazó-cikkeben nagy rakár! Subotica, Aleksandrova ul. 1.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint jobbára borult vagy ködös, csapadékra hajló enyhe idő várható.

— December 8-án lesz a Vöröskeresztnap Szubotícán. A szubotici Vöröskereszt-egyesület a napokban ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy december nyolcadikán rendezik meg az idel Vöröskeresztnapot. Dél előtt az uccákon nyilvános gyűlés lesz, délutánra és estére külön programot dolgoznak ki. A végleges program megállapítására külön bizottságot küldtek ki.

— A külföldi utburkolatok tanulmányozására kiküldtek egy noviszadi városi mérnököt. Noviszadról jelentik: A noviszadi városi közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén elhatározta, hogy Szagmeister Dániel városi mérnököt kiküldi Csehszlovákiába, Ausztriába és Magyarországra a legújabb utburkolatok tanulmányozására. Szagmeister mérnök már el is utazott tanulmányútjára.

— Felakasztotta magát egy osztrák kőművesmester. Osztrékról jelentik: Kedden délután öngyilkosságot követett el Rekičsán Ignác negyvenöt éves osztrák kőművesmester. Lakásán, a fűskamrában felakasztotta magát. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— Vasárnapig marad nyitva a szubotici kórház. Tomljenovics Kornelje és Aper Iván horvát festők szuboticiai kiállítása, amely a városháza vesztülszobájában van, vasárnapig marad nyitva.

elsőrendű különleges divatruház és
férfi szabászati műterem
BEOGRAD

Vuka Karadžića 18, Telefon 24-98

Férfi ruhák és fehérmű mérték után elsőrendű, valódi angol anyagból, előkelő szabással és legfinomabb kidolgozással. BURBERRY, Waterproof, Trenchcoat, utazóruhák, utazó és sportruhák, hűmezelő ruhák és hűtőruhák részére. NICKY-féle fejtűnő, izléses nyakkendők.

— Mitrovica felterjesztésben kéri betegszabadságon levő polgármestere felmentését. Noviszadról jelentik: Mitrovicai jelentés szerint a város képviselőtestületét csütörtökre rendkívüli közgyűlésre hívták össze. A közgyűlés egyetlen tárgya az, hogy sürgős felterjesztést fogadjon az intézői a belügyminiszterhez, amelyben kéri, hogy a már hosszabb idő óta betegszabadságon levő Tamarszics polgármestert mentse fel és nevezzék ki új polgármestert.

— Felmentett rendőrök. Neviszadról jelentik: Mitrovicai jelentés szerint Zajkovic Petar miniszterelnök-belügyminiszter szerdán rendeltetve felmentette Ignatovic Vlada rendőrfőnököt és a rendőrség ideiglenes vezetésével Nadarics Szávát bízta meg.

— Százmillió értékű amerikai arany érkezett Párisba. Párisból jelentik: Kedden százmillió frank értékű aranyrud érkezett Amerikából a francia nemzeti bank számára. A Mauretania hozta és Cherbourgban kötött ki vele, ahonnan leplombált külön vasúti kocsikban szállították Párisba a kincset.

— Vontatóhajók karambolja Beograd mellett. Beogradból jelentik az Avala: A Hadi-sziget alsó végénél kedden délután fél háromkor a Szlovénia nevű vontatóhajóval, amely a jugoszláv királyság folyamhajózási igazgatóságának tulajdona. A karambol következtében a D. R. P. 26745. számú uszály, amelyben négyezer tonna buza volt, súlyosan megrongálódott, a rakományban azonban nem esett kár. Az összeütközés úgy következett be, hogy a Szlovénia a Hadi-sziget alsó végénél éles fordulóit veit és nem tudott kitérni a Vlaskának, amely a Szávából jövet a Dunán lefelé haladt. Mindkét hajó parancsnoka ellen megindították a feyelmit megelőző vizsgálatot.

— Hajtásvadászat egy rablógyilkosra. Varsóból jelentik: A rendőrség keddre virradó éjjel értesítést kapott, hogy Zajnos régóta üldözött többszörös rablógyilkos a közeli Syska faluban rejtőzik. Ötven esendőt és rendőrt küldtek ki a faluba, akik körülvettek a bandita házat és egyikük lövése közben tartott revolverrel be akart hatolni a házba. Az ajtóban goyózápor fogadta. Több lövéstől találva holtan rogyott össze. A gyilkos egyszerre két revolverből lövöldözött. A rendőrök fedezékret kerestek és szintén tüzeltek. Több mint két óra hosszat tartó ostrom után végre megszűnt a házból a lövöldözés, mire a csendőrök behatoltak a házba és a banditát súlyosan sebesülten találták a szoba padlóján. Néhány óra múlva belehalt sebeibe.

— Összevagdalt férfitölttest a vízimalom kerék-lapátján. Párisból jelentik: Limoges közelében Vienne folyó malmának kerékén két halász férfitölttestet talált. A fej beakadt a kerék lapátjai közé, a test pedig félig a kerék tengelye köré csavarodott. A kezek és lábak hiányoztak. A rendőri vizsgálat szerint a végtagokat baltával vágta le. A gyilkosság már hetekkel ezelőtt történhetett, miután a holttest már teljesen oszlásnak indult. Ruha nem volt a holttesten.

— Elítélt kommunisták. Beogradból jelentik az Avala: Az államvédelmi bíróságon háromnapos tárgyalás után szerdán délután fél tízenként hirdették ki az ítéletet Verbang Andrija és társai bűnügyében. Az ügyész Verbangot és négy társát kommunista üzemekkel vádolta. Az állami bíróság Verbang Andriját tizenkétévi és kóthavi, Morvai Vilimet tizenötévi és kóthavi, Vranec Mihajlot tizenkét évi és kóthavi, Valjin Frant és Krasz Joszopot pedig öt-öt évi fegyházra ítélte.

LAUSANNE

MANOIR-SIGNAL
Institut DE WERRA

Fonázionátus fiatal lányok részére. Háztartási iskola. Modern nyelvek. Nyári-évi sportok. Legjobb referenciák. Igazgató: Mme DE WERRA. Prospektus a kiadóvaltal küld. 0240

— Felakasztott a járdaszigetre és négy embert cigizt a berlini autóbussz. Berlinből jelentik: A Kurfürstendamm-on szerdára virradó éjszaka súlyos szerencsétlenség történt, amelynek egy halottja és három sebesülte van. Egy teljes sebességgel robogó automobil felfutott a járdaszigetre a járókelők közé és négy embert elgázolt. Egyikük a kórházba való szállítás közben meghalt.

— A nemzetközi vonatok késésének oka. Az Avala jelentik Beogradból: Az utóbbi időben több nemzetközi vonat nagyobb késéssel érkezik meg Beogradba. A közlekedésiügyi miniszterium a késések okának megállapítása végett vizsgálatot indított és megállapította, hogy a nemzetközi vonatok Magyarországról érkezve Kelebiánál, Bulgáriából érkezve pedig Caribrodnál késésel lépik át a határt. A késedelmeket a jugoszláv vonalakon a legtöbb esetben sikerül behozni. A nemzetközi vonatok késése azonban nagy kihatással vannak a más vonattájakra is, arannyiban a csatlakozó vonatok a nemzetközi vonat késése miatt kénytelenek várni. A nemzetközi vonatok jugoszláv területen csak a legkritikább esetben szenvednek késedelmet és az országban általában pontos és menetrendszerű a közlekedés.

— Gyilkosság a templom külsőbőben. Aradról jelentik: Véres szerelmi dráma történt az aradmegyei Fazekasvarsánd községben. Esküvőjét tartotta Bucariu Gligor gazda Ghermann Mariorával, a község legszebb leányával. A leány nemrégiben még menyasszonya volt Petrisor Avram aradi örmesternek. Amikor az örmester megtudta, hogy volt menyasszonya most másval tartja esküvőjét, elutazott Varsándra, hogy leszámoljon vele. Az esküvő után a templomkülsőbőben várta a nászmenetet az örmester, akit a fiatalasszony fivére, Gherman Illés káplár felelősségre vont. Az örmester egy szót sem szólt, hanem arcülvőtte a káplárt, majd kirántotta a kardját. A káplár erre előkapta bajonetjét és teljes erővel az örmester mellébe döfte, aki összerogyott és a templom külsőbőben néhány pillanat múlva kiszenvedett. A gyilkos káplárt letartóztatták.

RENAISSANCE

DESSERT

RUFF

cukorkagylár

ujdonsága

— Kiküldték a főtárgyalást az apagyilkossággal vádolt gróf Stolberg bűnpáróben. Boroszlóból jelentik: A törvényszék december hatodikára tűzte ki az utóbbi évek egyik legszenzációsabb gyilkossági bűnpáróben főtárgyalását. A vádolt gróf Stolberg-Wernigerode Keresztély, aki az ügyvétség vádirata szerint megölte apját. A főtárgyalás valószínűleg három napig fog tartani.

— Leégett egy brüsszeli kalapgyár — két munkás meghalt a lángokban. Brüsszélből jelentik: Egy kalapgyárban robbanástól tűz ütött ki, amely olyan rohamosan terjedt, hogy két munkás, akik már nem tudtak idejében menekülni, elevenen elégett. Az anyagi kár többmillió frank.

— A jövő tavasszal megkezdik a noviszadi kereskedelmi kamara új palotájának építését. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi, ipari és gyáripari kamara legutóbbi plenáris ülésén elhatározta, hogy a Kraljica Maria-uton a Vojvodina Bank mögötti területen felépítteti a kamara díszes palotáját, amelynek terveit Popovic Dáka mérnök, a jelenlegi dunai bán készítette. Az építkezési előkészületeket még az idén megkezdik, az építkezés munkája pedig kora tavasszal megkezdődik. A palota kétemeletes lesz és egyik lez a város legszebb épületeinek. Az építkezési költségek három millióba, a berendezés pedig fél millió dinárba kerül. A kamarának két és fél millió dinár áll rendelkezésre és a hiányzó egy millió dinárt jelzálogkölcsön útján szerzik meg.

— Dorongzal leütötte a feleségét egy noviszdai földműves. Noviszdáról jelentik: Mujaszinovic Koszta noviszdai földműves szerdán összeveszett a feleségével és egy doronggal fejbevágtta az asszonyt, aki súlyosan megsebesült.

— Tettenért tolvaj. Noviszdáról jelentik: Beck János noviszdai fűszerkereskedőnek a Karadzscsevuca 25. számú lakásába szerdán bement egy kolduló cigányasszony és felhasználva a házbeliek távollétét, feltörte a szekrényt és abból egy ékszerrel telt kasszát kivetett. Ebben a pillanatban érkezett haza a fűszerkereskedő felesége, aki megpillantva a cigányasszonyt, bezárta az ajtót, kicsavarta a cigányasszony kezéből a kasszát és segítségért kiáltott. A tettenért cigányasszonyt letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

— Belkatták az új londoni főpolgármestert. Londonból jelentik: Tradicionális szertartások és pazar ünnepségek keretében iktatták be állásába London új

fordmayorját, Sir William Waterlotot. Az új főpolgármester az állami díszhintóban ülve százerek sorfala és üdvölgzése között tette meg az utat a városházáig, ahol az ünnepség nagy része lefolyt. William Waterlotot hagyományos ceremóniák után nagy és előkelő közönség jelenlétében iktatták be állásába.

— A semmitűszék elrendelte a gyermekrontó kulai iskolaigazgató elmeállapotának megvizsgálását. Noviszdáról jelentik: A szombori törvényszék 1927. novemberében tárgyalta a gyermekrontással vádolt Dobrijevic Mihály kulai polgári iskolai igazgató bűnperét. A bíróság elsőfokon tizenkétévi fegyházra ítélte az iskolaigazgatót. A felelősségi bíróság Dobrijevic büntetését hatévi fegyházra szállította le. Most foglalkozott ezzel az ügygel a semmitűszék, amely a vádlott védőjének előterjesztésére elrendelte Dobrijevic elmeállapotának megvizsgálását.

— Teadélután Noviszadon. Noviszadáról jelentik: A noviszdai szerb-orosz jótékonyági egyesület november 17-ikén a Szlobodában teadélutánt rendez, amelyen közreműködik Mijatovic Mija, a kitűnő hangversenyénekes is. Mijatovicot dr. Mocs Sándor né kíséri zongorán.

**Hallod-e te cudar élet,
jaj de sok bajom van véled!
Akárhogy is fogok hozzád,
sehogyan se jó.
Ugy látszik a hiba ott van:
rádióm nem „AHEMO“**

— A vámörli malmok díjainak egyöntetű szabályozása. Noviszdáról jelentik: A vajdasági malmok központi szövetsége már régóta foglalkozik a vámörli malmok díjainak egyöntetű megállapítása kérdésével. A szeremségi és szlavóniai malmok Kopivnicán, Vinkovcán, Vukováron, Rumán és Indiján már tartottak járási értekezleteket, hogy miképpen lehetne a vámörli malmok helyzetén javítani. Valamennyi értekezleten az a vélemény alakult ki, hogy csak úgy lehet eredményt elérni és a vámörli malmokat a pusztulástól megmenteni, ha az örlési díjakat megfelelően felemelik. A Vajdaság területéről huszonkét vámörli malom hétfőn értekezletet tartott a noviszdai tőzsde nagytermében és a vámörli díjakat a következőképpen szabályozta: vámörlésért a megörölt gabona tizenhat százaléka fizetendő természetben és ebben a mennyiségben benne van a két százalék por is. Ez a százalékmegállapítás csak 76 kilós gabonára vonatkozik, míg ennél jobb minőségűnél a százalékarány megfelelően emelkedik. Észérte egy métermázsza búzából 22 százalék 0.4s Eszetet, 42 százalék 2-es lisztet és 22 szá-

zalék korpát adnak ki, gyengébb minőségű búzánál kevesebb a liszt és több a korpa. Az értekezlet egyben úgy döntött, hogy valamennyi vajdasági malmot értekezletre hívja össze és egységes megállapodást egyezkednek létrehozni.

TŐZSDE

Zürich, nov. 13. (Zárlat.) Beograd 9.12 és fél, Páris 20.32, London 25.16 ötnyolcad, Newyork 516.12 és fél, Brüsszel 72.17 és fél, Milánó 27.02, Madrid 72.75, Amszterdam 208.32 és fél, Berlin 123.36, Bécs 72.55, Szófia 3.72, Prága 15.27 háromnegyed, Varsó 57.45, Budapest 90.28, Bukarest 3.08 háromnyolcad.

Beograd, nov. 13. (Zárlat.) Páris 223.76—221.66, London 276.20—277.40, Newyork 56.545—56.345, Zürich 1097.40—1094.40, Milánó 297.05—295.05, Berlin 13.535—13.505, Bécs 7.95.90—7.93.90, Prága 167.90—167.11, Budapest 9.90.71—9.87.71.

Beogradri értéktőzsde, nov. 13. (Zárlat.) Hétszázalékos államadóssági kötvény 85—84.75, négy százalékos agrárkölcson kötvény 51.75—51, Ratnesteta promt 433.50—432, november 30-ra 434.50, december 31-re 436.50—436, február 28-ra 410, Narodna Banka 8280 dinár.

Beogradri gabonaárak, nov. 13. Tengeri dunai márciusra 135, tarka bab beogradri 360 dinár.

Noviszdai terménytőzsde, nov. 13. Buza bácskai 77 kilós 177.50—182.50, bácskai 78 kilós 180—185, bánáti 77 kilós 175—180, szerémi 77 kilós 177.50—182.50. Árpa bácskai 63—64 kilós 120—125, szerémi 63—64 kilós 120—125. Zab bácskai 140—142.50, szerémi 140—142.50. Tengeri bácskai új, garantált minőség 107.50—112.50, bácskai új 97.50—102.50, bácskai új XII—I. 112.50—117.50, bácskai új III. Duna 132.50—135, bácskai új IV—V. 135—140, bácskai szárított 132.50—135, bánáti Duna III. 132.50—135, bánáti Begej III. 132.50—135, szerémi új 97.50—102.50, szerémi új, XII—I. 112.50—117.50, szerémi Duna, III. 132.50—135, szerémi szárított 132.50—135. Liszt: Ogg. és Og. bácskai 290—300, 2-es 265—275, 5-ös 235—245, 6-os 190—200, 7-es 150—160, 8-as 112.50—117.50. Korpa: bácskai jutazsákokban 97.50—102.50, szerémi 97.50—102.50, bánáti 97.50—102.50. Irányzat lanya, forgalom 55 vagon.

Budapesti sertés- és vágómarhavásár, nov. 13. Felhajtás 2700 darab sertés. Irányzat kellemes. Árak: zsirsertés Ia. urasági nehéz páronként 300 kilós 142—146, kivételesen 148, szedett közép zsirsertés 220—260 kilós 126—135, zsír, nagyban 174—176, szalonna 3 darabos, táblás, szózott 154, négy darabos 145 fillér kilogrammonként.

Budapesti gabonátőzsde, nov. 13. (Zárlat.) Készárpuac, irányzat lanya. Buza 77 kilós: tiszavidéki 22.35—22.70, felsőtiszai 21.30—21.60, fehérmegyei 20.50—20.75, pestvidéki 20.50—20.75. Buza 78 kilós: tiszavidéki 22.60—22.90, felsőtiszai 21.50—21.80, fehérmegyei 20.75—20.95, pestvidéki 20.75—20.95. Buza 79 kilós: tiszavidéki 22.90—23.25, felsőtiszai 21.75—22, fehérmegyei 21—21.20, pestvidéki 21—21.20. Buza 80 kilós: tiszavidéki 23.15—23.40, felsőtiszai 21.80—22.05, fehérmegyei 21.10—21.30, pestvidéki 21.10—21.30. Rozs pestvidéki 14.20—14.30, másszármazású 14.20—14.30. Árpa tarkamányi Ia. 15.50—16.25, sör, felsőmagyarországi 19.50—21. Zab Ia. 15—15.50. Tengeri morzsolt 13.20—13.40. Határidőpuac, irányzat lanya. Buza márciusra 22.38—22.39, májusra 23.11—23.12. Rozs márciusra 15.87—15.93, Tengeri májusra 16.01—16.02 pengő. Árak 100 kilónként, budapesti fuvarparitás értendő.

Bécsi sertésvásár, nov. 13. Zsirsertés 5474, hussertés 5738, jügo 2698. Prima urasági 1.95—2.—, szedett 1.85—2.05, kivételesen 2.10, öreg 1.80—1.88, hus 1.95—2.75. Irányzat: zsirsertés 5 garással olcsóbb, hussertés 5 garással drágább.

Chelegoi terménytőzsde, nov. 13. Középarfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza december (112.75) 114 háromnegyed, március (120) 122 egy-nyolcad, május (123.25) 125 ötnyolcad. Tengeri december (85) 86 egynegyed, március (90.50) 91 ötnyolcad, május (92.75) 93 háromnyolcad.

Winnipeg terménytőzsde, nov. 13. Középarfolyamok: Buza december (139.50) 126 és fél, május (137.75) 133 háromnegyed, július (139) 134 háromnegyed.

Liverpooli terménytőzsde, nov. 13. (Zárlat.) Buza december (8 sh 2 és fél d) 8 sh 2 háromnegyed d, március (8 sh 10 és fél d) 8 sh 10 egynegyed d, május (9 sh 1 és fél d) 9 sh 1 egynegyed d.

Vizállás

A noviszdai hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdan 171 (—13), Apatin 206 (—10), Bogojevó 220 (—6), Vukovár 164 (—6), Palánka 160 (—6), Noviszd 166 (—8), Zemun (—6), Pančevó (—8), Szmederevó 310 (—4), Orsava 258 (—8). Dráva: Osijek 114 (—14). Száva: Zagreb 58 (+42), Mitrovica 417 (—16), Sabac 254 (—19), Beograd 195 (—7). Tisza: Senta 27 (—8).

Zephir-kályhával fűt már a makkász is, Ha jó kályhát akar szerezz be Ön is.

A Zephir-kályha

10 fűt egy szobát 24 kg fával 24 órán át

Kérjen ingyenes árjegyzéket!

Zephir-kályhagyár R. T. Subotica

12084

— Másfélévi fegyházra ítelték a sikkasztó sztari-futaki végrehajtót. Noviszdáról jelentik: A noviszdai törvényszék szerdán tárgyalta Ruszinov Krszta sztari-futaki közési végrehajtó sikkasztási bűnperét. A múlt évben történt, hogy dr. Popovic Lázár kerületi főszolgabíró hivatalvizsgálatot tartott Sztari-futakon és ezalkalommal megállapította, hogy Ruszinov Krszta végrehajtó a reábizott pénzből 34.500 dinárt elsikkasztott. A főszolgabíró huszonnégy órás haladékat adott a végrehajtónak a hiány fedezésére, de miután Ruszinov a hiányzó pénzt nem tudta előteremteni, letartóztatták. Ruszinov a csendőrségen és most a bíróság előtt is beismerte, hogy a pénzt elsikkasztotta és abból adósságot törlesztette, másrészt a pénzt szórakozásokra fordította. A bíróság Ruszinovot jogerősen másfélévi fegyházra ítélte.

Ágnes krémtől gyönyörű lesz

— A szubotcai ipartestület taggyűlése. A szubotcai ipartestület közli tagjaival, hogy vasárnap délelőtt tíz órakor az ipartestület helyiségeiben taggyűlést tart. Az ülés napirendjén igen fontos tárgyak szerepelnek. Az ülésen foglalkoznak többek között az új házadó követésének kérdésével.

— Országos turistakongresszus Noviszadon. Noviszadáról jelentik: A jugoszláv turistaegyesületek, szombaton és vasárnap tartják meg Noviszadon az ötödik országos kongresszusukat, amelyen dr. Pavlasz Ignác a Fruskagora turistaegylet elnöke fog elnökölni. A megnyitó ülésen a delegátusokon kívül résztvesznek a katonai, állami és városi hatóságok képviselői is. A napirenden több fontos tárgy szerepel, így többek között az alapszabályok módosítása abban az irányban, hogy lehetővé váljék az összes jugoszláv turistaegyesületek egységes működése. A kongresszusra eddig a következő személyek jelentették be részvételüket. Dr. Zsizsek Ciril, a kereskedelmi minisztérium turista osztályának főnöke, Paszarics Joszif volt nemzetgyűlési képviselő, a zagrebi turistaegylet elnöke, Prbek Zlatko a zagrebi turistaegylet főtitkára, Nedeljekovic Sztanoje, a beograd turistaegylet elnöke és dr. Hrisztic Milán, a beogradri egyesület főtitkára.

Dr. HECHT SZANATÓRIUMOK

SEMMERING Palace-Sanatorium Dr. Hecht 1000 m. Semmering-Sanatorium Dr. Hecht (ezelűt Vécsey) 800 m. — Pension Dr. Hecht 1000 m.

— Autószerencsétlenség Oszijek közelében. Oszijekről jelentik: Hétfőn éjszaka súlyos kimeneteli autószerencsétlenség történt Oszijek és Csepin között az országúton. Bocek István kereskedő, aki Oszijeken lakik, Djakovón volt vásáron. A vásár után késő este az árakat felrakták az automobilra és elindultak haza. Az autót Bocek sógora, Szervin Emil vezette. Az autónak ezenkívül még két utasa volt. Az utat egész Csepinig minden baj nélkül tették meg. Oszijek-től három kilométerre az autó ki akart térni egy kocsinak, közben a kerekek megcsuszta a sáros uton és az autó az árokba fordult. A kocsis utasai valamenyien megsebesültek.

— Verekedő testvérek. Szentáról jelentik: Horti Sándor harmincnégyéves szentai rokkant összeszólkozott bátyjával, Horti Menyhért asztalossal, aki a verekedés hevében gyaluval beverte öccse fejét. Horti Sándort süllővel beszállították a kórházba, bátyja ellen pedig megindult az eljárás.

Az állami osztálysorsjegyek sorsjátékának főhúzásai

december 2.-ig tartanak

Huzás mindennap!

A huzások eredményeit mindennap közölni fogjuk

Lepedat és Jovanovics sorsjegydárusítók, Subotica

A november 12-iki huzáson a következő számok nyertek:

4.000 dinárt nyert: 31891, 37057, 78998 sz.

2.000 dinárt nyert: 13014, 33769, 35061, 46251, 56849, 58817, 54, 68547, 71913, 86117, 86813.

500 dinárt nyert: 4689, 7708, 32, 36, 8015, 48, 75, 10575, 11951, 13030, 36, 47, 15218, 45, 62, 15588, 24406, 24724, 28320, 37, 39, 83, 84, 33703, 9, 39, 51, 89, 93, 35027, 62, 50, 95, 37417, 38869, 40334, 36, 42, 43, 51, 65, 40416, 64, 78, 45508, 46, 90, 46506, 42, 47796, 98, 48813, 21, 64, 83, 49208, 51513, 38, 58556, 90, 58848, 60029, 49, 50, 71, 86, 62979, 82, 67916, 56, 71246, 78, 71926, 65, 73305, 58, 75409, 32, 33, 78906, 37, 61, 86, 94, 80790, 98, 81048, 79, 88, 83113, 26, 62, 83524, 66, 86104, 74, 86816, 17, 45, 91110, 31, 34, 40, 91816, 96315, 96, 98709, 25, 28, 64, 99146, 94, 105307, 108017, 29, 108641, 110303, 78, 87, 113166, 115005, 54, 116979, 118726, 61, 75, 92, 120832, 34, 37, 38, 122943, 124357, 124636, 44, 56.

Köszönöm! Nem kérek mást, csak Popovics-féle DESZANKA-kremit!

Taiált orvosi műszerek. A múlt év október huszonegyedikén Szubotican az uccán egy kis táskában orvosi műszereket találtak. A talált tárgyakat beszolgáltatták a rendőrségnek, amely akkor az újságok útján felszólította a tárgyak tulajdonosát, hogy jelentkezék. Eddig senki sem jelentkezett a műszerekért és a rendőrség közli, hogy a műszereket, ha igazolt tulajdonosa december elsőjéig nem jelentkezik értük, eladják.

Használt, de jókarban levő

perzsakabát

alkalmi árban olcsón
eladó!

Ud. Jovana Vojnića, Sučićeva 3.

A szubotici zsidó négyzet és népkönyha november hó 24-ikén táncal egybekötött teadélután rendez. A Narodna Banka szubotici fiókja ezután felhívja az 1927. évi december hó 31-ike előtt eszközölt értékpapír lombard kölcsön azon adósait, akik ezen kölcsönöket eddig még nem rendezték, hogy legkésőbb 1929. évi december hó 15-ig egészen fizessék ki tartozásukat.

Dr. Szegő Ferenc fogorvos rendelőjét Sokolska ul. 1. (dr. Popovics Milivoj-féle ház) helyezte át.

— Eljegyzés. Ivácskovics Jelica (Velika Kikinda) és Tyirilov Milivoj (Velika Kikinda) jegyesek.

Dr. Szegő László gyermekgyógyász-specialista Németországból hazatért és rendelőjét Noviszadon Zseljznicska ulica 40. szám alatt megnyitotta. Telefon: 29:52.

— Sorozatos betörések Kikindán. Kikindáról jelentik: Néhány nap óta vakmerő betörőbanda betöréseket, míg most a belvárosban négy üzletet fosztottak ki. A betörők Hilger Péter fűszerüzletéből ezer dinárt és sok csokoládét, Hévard Péter cipőüzletéből hat pár női cipőt, Petersz József cukorkaüzletéből kétezer dinárt és nagymennyiségű árut, Franhoffer Ferenc csemegkereskedéséből pedig négyezeröttszáz dinárt és sok csokoládé és más csemege árut vittek el. A rendőrség erőletes nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

— A padlóra köpni tilos! A szubotici rendőrség kihágási osztályának vezetője Medakovics Dusan rendőrkapitány elrendelte, hogy az összes szubotici vendéglőkben, kávéházakban és kocsmákban és borbélyüzletekben feltűnő helyen táblákat fügesszenek ki, ezzel a felirattal: a »Padlóra köpni tilos«. A jelzett helyiségek tulajdonosai kötelesek helyiségeikben megfelelő számú köpöcsészét elhelyezni. A rendőrség a jövőben havonta kétszer az egész város területén köztisztasági razziait rendez a vendéglőkben, kávéházakban, cukrászdákban, pék és borbélyüzletekben és általában mindazonokon a helyeken, ahol élelmiszereket árúsítanak vagy állítanak elő. Azok ellen, akiknek helyiségei nem felelnek meg a követelményeknek, eljárás indítanak és szigorúan meg fogják büntetni őket.

— A házlasszony szemelátára kifosztottak egy becskereki lakást. Becskerekről jelentik: Érdekes és izgalmas kalandja volt Pantovics Milán becskereki fűszerkereskedő feleségének. Pantovics Beogradba utazott, a felesége pedig egyedül maradt Zsitni téren levő lakásán. A késő éjeli órákban az asszony arra ébredt föl, hogy valaki jár a szobájában. Fölnézett és észrevette, hogy egy alacsonytermetű ismeretlen férfi van a szobájában. Az asszony megjéjt, de nem mert megmozdulni. Mikor látta, hogy az ismeretlen, akinek vilányos kézilámpa volt a kezében, feléje néz, félelmében becsukta a szemét és úgy tett, mintha aludna. Ekkor a betörő odalépett az ágyához és lámpájával az asszony arcába világított, hogy kikémlelje, vajjon ébren van-e. Az asszony szeme meg se rebent, a betörő pedig látva, hogy az asszony alszik, nyugodtan munkához kezdett. Pantovicsné ezután óvatosan figyelte, hogy a betörő mit csinál és látta, hogy az ablakhoz megy, felhúzza kissé a rollót. Azután a szekrényhez lépett, felnyitotta és hosszan keresgélt benne. Később hangokat hallott az előszobából, ahol a betörő társa működött. A betörők miután sok mindent összeszedtek, óvatosan eltávoztak. Pantovicsné még sokáig nem mert megmozdulni ágyában, csak reggel mikor már az utcán megindult a forgalom, akkor mert felkelni és értesítette a rendőrséget. A rendőrség megállapította, hogy a betörők nagymennyiségű égyeneműt és ruhaneműt, továbbá egy kőzikaszát vittek el, amelyben tizenhatezer dinár volt, valamint több váltó és értékpapír. A rendőrség a megadott pontos személyleírás alapján erőletes nyomoz a betörők után.

Gutenbrunn-szanatórium Baden bei Wien. Ideális őszi és téli tartózkodási hely, legmodernebb orvosi berendezések, szív- és veseállomás, dietetikus kurák, kenes fürdők.

Szörmet saját érdekében
csak

jól képzett és

megbízható szücsnél

vásároljon.

Spitzer

szörmemodelleji

jók
olcsók,
elegánsak

Subotica, Sokolska ul. 3

A vajdasági bankok betétállománya augusztusban és szeptemberben. Noviszadról jelentik: A vajdasági bankok szövetségének kimutatása szerint augusztusban a bácskai bankrészevénnyársaságoknál 542.966.440 dinár volt betétkönyvekre elhelyezve, a folyószámlán pedig 124.607.506 dinár, szeptemberben betétkönyvekre 540.275.780 dinár, folyószámlán 117.791.608 dinár. A bánati bankrészevénnyársaságoknál augusztusban betétkönyveken 334.857.279 dinár, szeptemberben 381.037.850 dinár, folyószámlán augusztusban 45.034.602 dinár, szeptemberben 44.726.492 dinár. A szerémségi bankrészevénnyársaságoknál augusztusban a betétkönyveken 155.706.795 dinár, szeptemberben 160.139.724 dinár, folyószámlán augusztusban 5.077.006 dinár, szeptemberben 5.477.837 dinár. A bánati takarékszövetkezeteknél betétkönyvekre augusztusban 10.875.429 dinár, szeptemberben 10.534.330 dinár, a bácskai szövetkezeteknél augusztusban 23.064.718 dinár, szeptemberben 22.991.930 dinár, a szerémségi takarékszövetkezeteknél augusztusban 10.651.106 dinár, szeptemberben 10.610.992 dinár, a bánati községi takarékpénztáraknál augusztusban betétkönyvekre 12.344.518 dinár, szeptemberben 11.963.516 dinár, folyószámlán augusztusban 211.407 dinár, szeptemberben 211.407 dinár. A bácskai városi takarékpénztáraknál augusztusban betétkönyvekre 37.400.769 dinár, szeptemberben 37.297.874 dinár, folyószámlán augusztusban 3.175.021 dinár, szeptemberben 3.317.789 dinár, összesen el volt helyezve a Vajdaságban augusztusban 1.355.872.597 dinár, 1.177.766.975 dinár betétkönyvön és 175.105.622 dinár folyószámlán. Szeptemberben el volt helyezve összesen 1.346.377.125 dinár, 1.174.851.992 dinár betétkönyvön és 171.525.133 dinár folyószámlán.

SPORT

Csajági vezetési vasárnap
a SzAND—Ferrum mérkőzést

Birókiállítás a bajnoki mérkőzésekre

A bajnokság vasárnapi fordulóján ugy Szubotican, mint a vidéken érdekes küzdelmekre van kilátás. Az érdeklődés középpontjában a SzAND—Ferrum találkozás áll, mert a bajnoksapatnak az őszi szezonban ez lesz az utolsó komoly erőpróvája. Az SzMTC-t verő Ferrum csapata a SzAND-nak is veszélyes ellenfele lesz és teljes tudásával kell küzdenie, hogy megszerezhesse az elsőhelyezéshez szükséges pontokat. A mérkőzés vezetésére a B. T. a két egyesület közös kérésére Csajágit delegálta, aki a szezonban először vezet mérkőzést Szubotican.

A SzAND—Ferrum mérkőzés előtt a Villanytelep—SzMTC bajnoki mérkőzést játszik le a SzAND-pályán. A mérkőzés kimenetele mindkét csapatra nézve nagy fontossággal bír a helyezési szempontjából. Bíró Perli lesz.

A vidéki elsőosztályban csupán egy mérkőzés szerepel a vasárnapi programon. Szomborban a SzTK—Beszej Szőlő csapatai között, amelyen az öszvégi második helyezési sorsa dől el. Bíró Percsics.

Az egyéb mérkőzések vezetésére a következő bírókat küldték ki:

Konobar—Postás: Boros.

SzAND I b.—Ferrum I b.: Kuluncsics Atbe.

Villanytelep I b.—SzMTC I b.: Neverkla.

A Konobar—Postás II. osztályu derby mérkőzést vasárnap délelőtt kilenc órakor a SzAND-pályán játszik le.

Vasárnap játszik le Vrbászon a Csajági-serleg második mérkőzését. Nevirvbászról jelentik: Csajági Henrik, a kiváló futballbíró, bírói működésének tizéves jubileuma alkalmából egy értékes ezüst serleget adományozott, amelyért a két vrbászi első osztályu csapatnak kell évente kétszer mérkőznie. Az első mérkőzés a nyáron a Dulcis nagyarányú győzelmével végződött. Azóta lényegesen megváltoztak a csapatok erőviszonyai és a vasárnapi mérkőzésen, amelyre mindkét csapat erős tréningekkel készül, két egyenlő erős és jó együttes fog egymással szemben állni. A mérkőzés, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul sportkörökben, a VSC pályáján kerül eldöntésre. A két csapat felállítását még nem hozták nyilvánosságra. A mérkőzést a két csapat közös kérésére Máziacs vagy dr. Padjen vezeti.

A szombori klubközi választmány közgyűlése. A szombori klubközi választmány, amely végrehajtó szerve a szubotici alszövetségnek és az idén alakult, esztendőnkön, november 14-ikén rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlést a szombori egyesületek hívták egybe és ezen a szubotici alszövetséget Szegedinszki Nesztor főtitkár fogja képviselni.

FILM

Rasputin

A Lifka mozi új filmje

A »Szent Ördög« figurája már évek óta izgatja az írók és képzőművészek fantáziáját, míg most a filmrendező is megihlette. Az első Rasputin-film néhány taktikai hibától eltekintve kiönmén sikerült és világhírű utja során bizonyára mindenütt jelentékeny sikert fog aratni, már csak a háborúelőtti és alatti orosz cári udvarnál játszódó érdekesítő jeleneteinél fogva is. Maga a mese meglehetősen vékonypénzü, sokkal érdekesebb és értékeesebb ennél a környezetrajz. Külön szenzációja a filmnek az a néhány eredeti felvétel, amely az utolsó orosz cár disszempléiről készült és amelyet a rendező ügyesen szőtt bele a mesébe. A szereplők közül első sorban Gligorije Chmarat, Rasputin megszemélyesítőjét kell kiemelni. Maszkban és jácékban szinte döbbentően igaz volt. A szent muzsik parlagon modera, elbizakodottsága, élvhajhászása és excentrikus allűrjei fotográfikus hűséggel kelnek életre Chmara alakításában, amelynek minden apró részletből gondos tanulmány és átérzés árad.

Grafarov Vladimir egy gárdahadnagyot játszik elegánsan és érdekesen, mint mindig. Az ő alakításán is érzik a szeretet és az otthonérzés. Mary Kyd, Fritz Alberti és Suzanne Delmas kaptak még nagyobb szerepeket a kitűnő és mindvégig érdekes filmben. A stílusos, gondos és pazarkezü rendezésért Larin Nikolajf illeti elismerés.

(d)

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

Lényegesen javult az ország külkereskedelmi mérlege

A kereskedelmi minisztérium kimutatása az idei be- hozatalról és kiviteiről

Beogradból jelentik: A kereskedelmi minisztérium külkereskedelmi osztálya most készítette el a kimutatást az 1929. év első kilenc hónapjának külkereskedelmi forgalmáról. A kimutatás szerint kiviteirünk a kilenc hónap alatt olyan nagy volt, mint tavaly az egész évben. Ámbár külkereskedelmi mérlegünk nem fog ebben az évben sem aktívával zárulni, de a passzívra lényegesen kisebb, egészen lényegtelen lesz a multévihez képest.

Januártól szeptember végéig exportáltunk 3,774.254 tonna árut 5,337.712.088 dinár értékben. A mult év ugyanezen időszakában 428.633 tonnával, illetve 770 millió 767.000 dinárral kevesebb volt a kivitel. Eszerint az idei exportunk 12,8 százalékkal emelkedett mennyiségben és 16,88 százalékkal értékben.

A legfőbb kiviteli cikk volt ebben az évben is a fa, amiből 1 milliárd 481 millió dinár értékben exportáltunk, tehát az egész kivitel negyedrészenél többet. A második legnagyobb kiviteli cikk volt a baba, amiből lényegesen nagyobb mennyiség került az ideig kivitelre. A buzakivitel ebben a kilenc hónapban 303.800.000 kiló volt, amelynek 700 millió dinárt meghalad az értéke. Kukoricából kivitelre került 26 és fél millió kilogram, 65 millió dinár értékben, egyéb gabonaneműk pedig 13,9 millió dinár értékben. Buzalisztából 8,7 millió dinár, korpából 6,1 millió dinár értékű került külföldre.

Élőállat kivitelünk 575 millió dinárt meghaladó értéket képviselt, míg frissrus 145 és fél millió dinár

értékben került kivitelre. A fűtés igen fontos helyet foglal el kiviteirünkben, 374 millió dinár értékben került exportra. Rezet 320 millió, cementet 131 millió, lent 79 millió, bőrt 111 millió, nyers gyümölcsöt 66,5 millió, babot 57,3 millió, ólmot 36 millió dinár értékben exportáltunk.

A külföldről behozott áruk sulya ebben a kilenc hónapban 1,221.894 tonna volt, értéke pedig 5.625.223.125 dinár. Sulyban 118.449 tonnával több, értékben pedig 132,6 millió dinárral kevesebb a tavalyinál. A bevétel tehát mennyiségben 10,7 százalékkal emelkedett, de értékben 2,5 százalékkal esett a tavalyihoz képest. Összehasonlítva a behozatalt a kivittel, megállapítható, hogy külkereskedelmünk ez év kilenc hónapjában 287 és fél millió dinárral passzív.

A legnagyobb mennyiségben hozták be pamukot és pamukárut, amelynek értéke 1,005 millió dinárt tett ki, utána a vasáru következik, amiből 645 millió dinár értékű került importra. Selyemáruból 145 millió, bőrből 183 millió, ásványolajból 145,5 millió, kávéból 163 millió, rizsből 71 millió, gép- és szerszám-árukból 451 millió, fuvarozási eszközökből 134 millió, elektrotechnikai cikkekből 129 millió, olajból 177 millió dinár értékben importáltak.

A kivitelre került árukból legtöbb ment Olaszországba (közel másfélmilliárd dinár értékben, az egész export 26,4 százaléka), utána Ausztriába, Romániába, Németországba, Magyarországra, Görögországba, Csehszlovákiába, Franciaországba és Svétcba.

A prosperitás

Irta: Lepadát Milos

Minden üzletnek, vállalatnak értelme és célja a teljes siker és maximális nyereség. Azért kell mindent elkövetni, hogy az üzleti eredményt állandóan fokozzuk. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha állandóan figyelemmel kísérjük a piac alakulását, a gazdasági viszonyok változásait, az igények, az izlés követelményeit, a termelési újításokat, találmányok, újabb előállítási módok alkalmazását, tökéletesebb rendszerek bevezetését úgy magában a termelésben, mint az áruk értékesítésében: szóval ha állandóan a haladó időt figyeljük és követjük, nem pedig önmagunkat.

Eredmény már az is, ha az üzlet, vagy vállalat annyit hoz, hogy annak tulajdonosa vagy tulajdonosai szerényen megéljenek és munkáikat még szerényebben fizetik. Ezzel az eredménnyel, sajnos, sokan meg is elégednek és épen ez a megelégedettség, vagy jóban mendva életelen, ambiciólan beletörődés a képzelt jóba, elege kizár minden nyereségfokozást. Persze könnyebb megenni a kész krumplicipkást, mint a halpaprikához először kihalászni a halat. A belenyugvás a képzelt változatlanságba, vagy pihenés a babérokra nem hozhat haladást és fejlődést.

Nem nevezhető eredményes termelésnek, ha egy téglagyár munkásai 8-10 órás napi munkával 20-25 dinárt keresnek, vagy egy kő- és szöveggyár munkásai napi 15-20 dinárt keresnek felelő munkáerejükkel. Vagy nevezhető-e prosperáló üzletnek az olyan pénzintézet, amely 5 millió saját és vagy 40 millió idegen tőkével dolgozik. Személyzeti és üzem költségei elérik az évi 3 millió dinárt és tiszta nyeresége egy fél millió, vagy mondjuk egy millió dinár a tartózkodással. A kereset a forgatott tőkének csak 2 (kettő) százaléka. Nem kell az ilyen üzemet sürgősen racionalizálni, átszervezni? És ilyen bankok közgyűlésein elhangzanak a sablonos diéshimuszok! Az érdekeltek pedig el is hiszik, hogy minden a legjobb rendben van.

Még számos példát tudnék felhozni, de azt hiszem elég ennyi is, nehogy hivatkozásaimnak más értelmet tulajdonítsanak. Célom, amennyire az lehetséges, e cikk keretén belül rámutatni egy néhány a sok közül kiragadott tényre és nem okolni sem a munkaadókat, sem a munkásokat. Mindnyájan örökölték a

termelési módokat és elsajátították a rutint, mely rutint pedig még nem tudás. János Pistától tanulta, hogyan kell téglát rakni és János ugy tanítja majd Miskát. Viszont igaz, hogy nem is a munkás van hivatva jobb munkabeosztást, alkalmat és módot keresni, hanem a vezetők.

Csak hogy a vezetők legtöbbje ezt nem teszik. Egyrészt mert ők a jövedelmükkel meg vannak elégedve, másrészt, mert közülük is a legtöbb örökölte a tudást. Régi recepteken, sablonokon ülnek és a vakon elsajátított metódusok szerint munkálkodnak. Senkinek eszébe nem jut a munkát megfigyelni, annak rendjét tanulmányozni, módja felett gondolkodni, kísérletezni, hogyan fokozható a napi produktó, akár a gépek átesoportosításával, vagy újak beállításával, akár a munka rendjének megváltoztatásával. Hogyan csökkenthetők az előállítási költségek, mi módon fokozható az elhelyezés? Vannak gyárosok, akik ragaszkodnak egy régi gőzgéphez, mert az még apjukat szolgáltatta és vannak direktorok, akik megaskodnak a negyven év előtti könyvelési szisztémákhoz és a ludolához, mert ők úgy tanultak. De hogy egy modern gép beállításával megtakarítaná a fél tízezer forintot és a modern könyvelési rendszerrel, író-, számológéppel megtakarítana három-négy munkasort, arra egyik sem gondol. A modern üzletvitel célja a termelés és fejlődés, de olyan alapon, hogy a meglévő munkásokkal minél rövidebb idő alatt praktikusabb és gazdaságosabb munkabeosztással minél nagyobb eredményt érjen el. A közelmúltban láttam egy telepet, amelynek egy 220 lóerős gépe volt. Ez az öreg tragikus állapotba, hogy úgy nevezem gépöszeállítását szerint nem fejtett ki több lóerőt 100-120-nál. Gazdaságos termelés lehetett ez? Egy új tulajdonosnak kellett jönnie, hogy ezt az öreg szörnyeteket azonnal kidobja. Megjegyzem, a régi tulajdonos tízszer annyit tökéletesen rendezte, mint az új. Azért is volt amannak jó. Így van ez a jól fizetett direktoroknál is, kiknek szintén jó a munkás létszámuk és a tisztviselők kiköptött könyve.

Hány üzemnél mindennapos a munkatorlás vagy fennakadás! De mert ez mindennapos megszokott jelenség azoknak, akik benne dolgoznak, nem is tűnik már fel. Sőt jól is jön, mint a fuvaros lovának,

ha gazdája minden utszéi csárdánál megáll spricce-rezni. Az ebből előálló veszteség a munkabérek és nyereség, vagyis a prosperitás rovására megy. De a vállalat megy. Dehogy megy! Áll. Persze csak addig, amíg a racionálisabban termelő konkurrencia meg nem jelenik.

A gazdasági élet minden ágában szakítani kell a tradícióval. Hogy Amerikában oly rapid és tökéletes volt a fejlődés, főleg annak is köszönhető, hogy az oda kivándoroltak az óvilágban hagyták társadalmi és gazdasági tradícióikat. Ha a kivándorlások átültették volna az úvilágba az óvilág tradicionális állami és társadalmi berendezéseit, világos, hogy nehezen indult volna meg a szabad és nagystíli fejlődés és sohasem jöttek volna létre az Egyesült Államok, ez a nagy munkaerő, — tőke — és szellemi koncentráció. Maradtak volna szétarabolva, kisebb-nagyobb féltékenykedő politikai egységek. Hiszen Európa és Ázsia nagy részét, még pedig természeti kincsekben igen gazdag részét, foglalta el Oroszország. Nem kellett volna mindjárt Amerikába menni aranyért, petróleumért, gabonáért, állatért stb. Volt abban kihasználatlan terület, természeti kincs. És hely is pár tuat embernek. Ennek ellenére ez az ország messze maradt a termelésben és fejlődésben.

A szellem, amely egy embert összeséget dhat és vezet, szabja meg a fejlődés határát és ez szabja meg egy vállalat prosperitásának méretét is!

Egy üzemnél, ahol a vezető toronymagasságba helyezi magát munkatársai fölé, ugyhogy azok vagy el sem érhetik, vagy meg sem láthatják, nem lehet kontaktus, már pedig ahol nincsen tájékozódás, nincsen egység és nem lehet eredményes termelés. A vezetők és munkások egymásra vannak utalva, mint jobb kéz a balra és viszont. Egyik kéznek tudnia kell, mit csinál a másik. A munka szelleme a vállalat lelke.

Ahol a munkatársakat, munkásokat csak a kényszer-munkaidő köti egymáshoz és hozza össze, nem lehet eredményes üzleti tevékenység, sem termelés. Ilyen helyeken alakul ki a besugó rendszer, mely a bizalmatlanságot a gyűlöletig fejleszti. A prosperitás egyik igen lényeges feltétele a munkásokkal való bánásmód. A vezetőknek tudásukkal kell munkatársaik fölé emelkedniük, nem társadalmi és hivatalos helyzetükkel.

Sok — különben igen szorgalmas — üzletember egyszer csak azon veszi észre magát, hogy üzlete, vállalata forgalma és eredménye egyre kisebb és kisebb lesz, míg mások fejlődnek. És nem tudja annak okát megtalálni. Persze, hogy nem, mikor annyira beleéltte magát abba a tudatba, hogy ő szorgalmas és takarékos, hogy az ő üzlete, gyára a legjobb tökéletességet és csalhatatlanságot vindikált magának, amiáltal viszont látóköre oly szűk lett, hogy üzlete puldján vagy gyára falán túl nem lát. Nem látja, hogy kiút az élet rohamlépésben halad. Változnak a felfogások, méretek, az igények, az izlés. Miért van az életben azoknak a fiatalbereknek nagyobb sikerük, akik szűk helyükről elkerülnek a nagy világba, mint azoknak, akik szülőföldjük szép határában maradnak? Nem azért, mert ott nem volnának érvényesülési és keresési lehetőségek, hanem eskis azért, mert minél messzebbre megy valaki fatornyos hazájától, annál szélesebb látókört kap. Ma már a faluban is változnak a szatócészisztémák. A millió nevel és öl.

Hogy érte meg egy szűk látókörű ember például a reklám megbecsülhetetlen fontosságát, a racionalizálás szükségességét vagy a piacanalízist? Az ilyen ember összetéveszti a reklámot a személyvesztéssel, mert vásárokon látott nagy kiabáló plakátokra lehetetlenségeket pingálva és mert valahol olvasott egy hirdetésben diéshimuszokat egy portékáról, amiről tudja, hogy rossz. Ez nem is reklám, hanem trükk vagy blöff, melynek hatása igen rövid életű és csúnyán megbosszulja magát. Az igazi reklám, nem diésér, nem beszél szuperlatívuszokban, nem ordít és nem hazudik, hanem célja izléses módon felhívni az érdeklődést, a vevők izlését finomítani, igényeiket fokozni. Ehhez pedig nemcsak jó reklám kell, hanem elsősorban elsőrendű portéka is. A fogyasztók igényeinek változását előzőleg bizonyítja az autó, a rádió, a szelvényharsnya térhódítása. Ebben pedig a legnagyobb szerep a jó reklámnak jutott. Ma a reklám művészet és tudomány, melyet természetesen meg is kell fizetni. A reklám: investíció, mely sokszorosan kifizeti magát.

Merem állítani, hogy a reklámot — természetesen megfelelő izléses és diszkrét formában — ma már

a pénzüzetek sem nélkülözhetik. A reklám eddig is meg volt a bankéletben olyan formában, hogy a jól kiszolgált ügyfelek terjesztették a jóhírnevet. Természetesen ez igen lassu procedura volt és évtizedekig tartott. Miért ne lehetne ezt a folyamatot meggyorsítani?

A pénzüzetek működésének alapja a betétszerzés. Hogy az intézetek minél több betétet jussanak, fejleszteni kell a takarékosági hajlamot a lakosságban. Erre kell tehát a pénzüzeteknek elsősorban súlyt helyezni és azt is mindjárt az elején, a gyermekeknél kezdeni. Miért ne hagyjanak az intézetek a jövő vezetőknél, a sok passzív ügy ellensúlyozására egy abszolút aktív tételt is, a felnevelt takarékoskodókat?

Előre bocsátom, hogy egy ilyen akciót (reklámot) csakis a bankok összessége együttesen kezdeményezhet. Egyéni akció már eleve kizár minden eredményt, mert amint egy bank cége ezzel az akcióval kapcsolatosan szerepel, az bizalmatlanságot kelt és az illető intézetnek, de magának a célnak is árt. Kényes portéka a pénz és bizalom. Az összes pénzüzeteknek vagy azok szervezetének kelene a középiskolákban előadást rendezni, a rendes tananyag keretén belül, a takarékoságról, persze nem unalmas lélekölő statisztikával, hanem az életből vett példák feltárással, esetleg a tőke mindenhatóságát az életben. A szülők nem érnek rá, vagy nem is tudnak a gyermekeknek mindenben praktikus nevelést adni. A pénzüzetek kiadhatnának szakemberek által írt oktató könyveket, tetszetős és értékes tartalommal. De semmiesetre sem röpcédulákat!

Belejezésül pedig csak annyit, hogy minden üzletember vizsgálja meg, arányban van-e a keresete a rezsivel, az elhasznált tőkével és erővel, kihasználódott-e gépjeinek, munkásainak ereje, vajjon a legkevesebb erő, idő és tőke felhasználásával a legtöbbet termeli-e, megcsinálja-e a forgalmat, amelyre be van rendezve fizete, gyára. Ha nem, akkor vagy építsen át, racionalizáljon, vagy építsen le, mert különben saját vállalata eszi meg.

Nemzetközi baromfikiállítás Noviszadon

Dr. Franges Ottó földmívelésügyi miniszter nyitja meg a kiállítást november 17-én

A noviszadi baromfityényszó egyesület november tizenhetedikén nyitja meg noviszadi nemzetközi baromfikiállítását. A kiállítás több mint háromszáz különféle fajta baromfi kerül kiállításra, közöttük a legértékesebb példányok és így érthető az a széleskörű érdeklődés, amely a kiállítás iránt nemcsak Noviszadon, de az ország minden részében megnyilatkozik. A közlekedésügyi miniszter, ötvenszázalékos vasúti kedvezményt engedélyezett a kiállítás látogatóinak.

A kiállítást a vajdasági komlótermelők szövetségének, a Sumadijszka-uccában levő épületében rendezik, ahol négy nagy terem szolgál a kiállítás céljaira. Ezekben a termekben több mint ezer ketrecet helyeznek el. Az első teremben kizárólag fajtyukok és fajkakasok lesznek, a második teremben libák, pulykák és a fajtyukok és fajkakasok egy része, a harmadik teremben költő- és kotlógépek, továbbá a baromfityényszóhoz használt legmodernebb gépek, míg a negyedik teremben kizárólag galambok kapnak helyet. Annak ellenére, hogy a kiállítók bejelentési határideje már lejárt, egyre érkeznek újabb bejelentések és a kiállítás rendezősége számol azzal, hogy a kiállítás helyiségeit ki kell majd bővíteni.

A kiállítást rendező noviszadi baromfityényszó egyesület védnökéül megnyerte dr. Franges Otto földmívelésügyi minisztert, akit a napokban egy küldöttség kért meg a tisztség elfogadására és arra, hogy a kiállítást a miniszter személyesen nyissa meg, amit a miniszter meg is ígért.

A kiállítást rendező bizottság Popovics Dáka bánt, Matkovics Dobrica helygymiszterhelyettes, dr. Dungserszky Gedeon nagybírtokost, dr. Baltics Vilko volt beogradi tartományi főispánt, Krszavojevics Jancsije volt szerémi tartományi főispánt, Kilein Mita volt bácskai tartományi biztost, dr. Borota Branislav noviszadi polgármestert, dr. Ulanovics Száva zagrebi egyetemi tanárt, az országosan ismert baromfi szakértőt, Dungserszky György nagybírtokost, dr. Petzy-Popovics Emil szerkesztőt, dr. Prohászka Ljudevit földmívelésügyi miniszteri osztályfőnököt, Bugarszki Tódor noviszadi tartományi pénzügyigazgatót, dr. Balabdzsics Mirkó noviszadi fiugimnázium igazgatót, dr. Momirovics Veljko noviszadi rendőrőrkapitányt, dr. Popovics Bozsárd földmívelésügyi miniszteriumi inspektort, Jovics Zlatoje földmívelésügyi miniszteri kabinetfőnököt, Petrovics György noviszadi tanfelügyelőt, Lederer Gyula eszéki nagybírtokost, Oberholer Gyula hozsjakovinaei igazgatót, Herberstein M. A. grófnő belenjai nagybírtokost, dr. Nikolics Bránko noviszadi királyi közjegyzőt, dr. Kraft István volt nemzetgyűlési képviselőt, Csuk Dániel nyugalmazott pénzügyigazgatósági inspektort, Rumlper Mihályt a noviszadi Agrária mezőgazdasági szövetkezet igazgatóját, Osztojics Dusan és Sevcics Dusan rumai nagybírtokosokat kérte fel a diszelnöki tisztség elfoga-

dására.

A kiállítás nevezetességét lesznek a Rod Iland, Plyouth-rokk, továbbá stajertyukok és azok a fehér pávák, amelyeket egy szerbbarani gazdálkodó állított ki és amelyeknek darabja tizenötezer dinárba kerül. Külba látványosságok lesznek a szebbnél-szebb és rit-

ka példányú galambok.

A kiállításon a földmívelésügyi minisztérium, dr. Dungserszky Gedeon, a beogradi mezőgazdasági szövetkezet és a szerémi tartomány nagyobb díjakat tűztek ki. A kiállítás zsűrijét az ország legkiválóbb szakértőiből állítják össze.

Intenzív sertéshizlálásra kell berendezkednie a jugoszláv mezőgazdaságnak

A jugoszláviai német mezőgazdasági szövetkezetek sertéshizláló szövetkezetek létesítését határozták el

Hausmann Konstantin, az ismert drezdai nemzetgazdász és egy németországi husfeldolgozó nagyvállalat vezetője, aki már évek óta behatóan foglalkozik a német-jugoszláv gazdasági kapcsolatok kimélyítésével, néhány héttel ezelőtt Noviszadon járt és ezalkalommal a Napló munkatársának kifejtette, hogy a mezőgazdaság ha áttérne az intenzív állattenyésztésre, az eddiginél lényegesebb eredményeket érhetne el. Hausmann cikke mezőgazdasági szakkörökben nagy feltűnést keltett.

Hausmann Konstantin most Drezdából egy újabb cikkel egészíti ki jugoszláv mezőgazdaságra és állattenyésztésre vonatkozó eszméit. Hausmann cikke abból indul ki, hogy Jugoszláviában erősen fokozni kellene a sertéstenyésztést, mert annak nagy jövődelme lényegesen megjavítaná a mezőgazdaság helyzetét. Jugoszlávia szerinte abban a helyzetben van, hogy a sertéstenyésztést aránylag igen rövid időn belül lényegesen fokozhatja, mert Jugoszláviában tudvalevőleg évtizedek óta fejlett sertéstenyésztés van és mert a gabona mai rendkívül alacsony világpiaci ára mellett a nagymennyiségben levő takarmány szinte önmagától adja azt a megoldást, hogy a gabonát az átlakon keresztül kedvezőbb árak mellett lehessen értékesíteni. A német mezőgazdasági szövetkezet elnöki tanácskozása ennek az eszmének hatása alatt elhatározta, hogy helyi sertéstenyésztési szövetkezeteket fog létesíteni.

Ilyen szövetkezeteknek és ilyen szervezkedésnek a legszebb jövőt kell jósolni, de nem szabad szem elől tévesztetni, hogy ez csak szakszerű szervezkedéssel érhető el. Kísérletekre nem szabad időt pazarolni, mert más országokban a sertéstenyésztés mintaszerűen van megszervezve és így a jugoszláv sertéstenyésztésnek könnyű a helyzete, amikor a külföldi példákat tartja szem előtt. A külföldön ugyiszólván már mindenütt 90 százalékban husos sertéseket vásárolnak. A kis Dánia a világpiacon és főleg Angliában jól beve-

zette magát és husz év alatt olyan pozíciót vívott ki magának, hogy a dán áruért jóval többet fizetnek, mint bármely más sertésért. Minőségi sertésárut kell tehát tenyészteni, mert ez a siker titka. Dánia azelőtt kizárólag gabonakivételből élt és ugyanez a helyzet Jugoszláviában is, amely elsősorban mezőgazdasági ország. Dánia az egyre csökkenő gabonaárak miatt át szervezte termelési rendszerét és ma főtermelési cikkei: a sertés, vaj és a tojás. Ecéből eladási szövetkezetek és tejgazdasági szövetkezetek, husvágószövetkezetek és tejáskiviteli szövetkezetek alakultak, amelyek az egész ország termelését felölelik. Az összes szövetkezeteknek az a felülvilág, hogy az év minden szakában egyforma mennyiségű és egyenlő minőségű jó árut szállítsanak.

Nagy gondot fordítanak arra, hogy mindig megfelelő tenyészállatokat kapjanak, amelyek kitűnő husképződéssel válnak ki. Az ecélra szolgáló ellenőrző állomások megvizsgálják a takarmányfogyasztást és az ellenőrző állomások közzéteszik az adatokat, amelyek lehetővé teszik, hogy minden tenyésztő tájékozódjék a megfelelő takarmányozási módszer felől.

Évek óta olyan sertésfajtákat keresnek, amelyek a legkisebb takarmánymennyiség mellett a legnagyobb elősúlyt érik el. Ez egyet jelent a husképződéssel, mert ismeretes, hogy a husképződéshez kevesebb táplálék kell, mint a zsírképződéshez.

Igy a gabonakiviteli országból most gabonabehozatali ország lett, de ettől a dán sertéstenyésztők nem ijedtek meg és szíves munkával a sertéstenyésztést a legmagasabb fokra emelték.

A mai olcsó gabonaárak is amellet szólnak, hogy a jugoszláv mezőgazdák intenzív sertéshizlálásra rendezkedjenek be. Az eladási lehetőség annál is inkább biztosítva van, mert a husos sertés iránti kereslet évről-évre nagyobb lesz, míg a sertéstenyésztés az ipari országokban erősen visszafejődik.

Huszévi kísérletezés eredménye a magnemesítés terén Mintagazdálkodás Tornjos pusztán

A magnemesítés a jugoszláviai mezőgazdaságnak egyik legfontosabb problémája és igen sok földbirtokon kísérleteznek azzal, hogy minél jobb és a termelés szempontjából minél kifibetőbb vetőmagot nyújtsanak a gazdáknak. A vetőmagnemesítés terén jelentős eredményeket ért el Puskás Sándor tornjospusztai földbirtokos, aki több mint husz év óta folytat kísérletezést és birtokán olyan mintagazdaságot teremtett, amelynek már messze földön is híre van.

Puskás Sándor az agrárreformmal párhuzamosan vetette fel azt az eszmét, hogy a kisgazdáknak kell átvenniük a nagygazdák szerepét és nekik is át kell térniük az intenzív gazdálkodásra. Három módot talált célravezetőnek: az állattenyésztést, a gyárparit és a földmívelés fejlesztését. Az állattenyésztés azért nem kecségtette őt sikerrel, mert földje — a völgyeket leszámítva — alkalmatlan a szükséges takarmány termesztésére. A gyár alapítása, például cukorgyár, gőzmalom stb. alapítása milliókba kerül és neki is, mint többi kisgazdatársának, hiányzik a megfelelő tőke a gyáralapításhoz. Csak a növénytermelés fokozása volt számára keresztülvethető.

A kukoricamagnemesítéssel Puskás már negyedszázad óta foglalkozik rendszeresen. Kukoricáját már az 1914. évi budapesti kiállítás alkalmával kitüntették. Keresztülvitt a kukorica korai érését és a csutka lecsökkenését. »H. 5« nevű kukoricafajtája három héttel előbb ér, mint más kukorica. Minthogy pedig vidékünkön két nyomásos gazdálkodási rendszer uralkodik — kukorica után vetnek, — ezért a buzát három héttel előbb el lehet vetni, már pedig a korábbi vetés mindig erősebb. A kukorica-csutka — sok helyen — harminc, harmincöt per centet tesz ki, a Puskás-tanyán egy métermázsza kukorica csutkája csupán nyolc-tíz kilogramm súlyú. A csutka helyett kukoricát termel. Az eredményt tövenkénti kiválogatással és egyedtenyészéssel érte el.

A dunai bántás sok helyen kipróbálták az így termelt kukoricát és megállapították, hogy az így termelt

kukorica a szárazságnak legalább annyira ellentáll, mint az amerikai Mattodon és az aranylófogú kukorica, kiváltásban pedig felülmúlja az amerikai fajtákat, annyira acélos, mint a gömbkukorica, amelynek csutkája azonban óriási súlyú (30—35 százalék).

Puskás a kalászosokat 1919. év óta nemestíti. A nemestített buza alapanyagát diószegi, mezőhegyesi, tiszavidéki, Szerban-féle és Bohutinski-féle fajtákból vette. Ezeket egyedtenyésztés folytán éveken keresztül kiválogatva termelte és az utóbbi években a kitermelt egyedeket egymás között keresztelte. A koracérs itt is nagyon fontosnak tartotta. A Péter-Pál tájkán fel-lepő rekkenő hőségtől a két-három nappal előbb beérő buza meg van kimélve, tehát a buza szeme nem aszalodik, nem szorul össze. Buzája öt nappal előbb is beér, mint más buzája. Azonkívül a szár erősebb, a fagyásnak, rozsdának jobban ellenáll. Ilyen buzái: »T. 102.«, »T. 972.«, »T. 572.«, »P. 56.« A somogyi tar és a vöröskalászu tiszavidéki buza leszármazottja, a »P. 319«, valamennyi buzaajtája között legkiválóbb, öt nappal előbb érte be az aratásra, mint a többi buza és a beérkezett jelentések szerint 1929. év nyarán keireleti lánconként (2200 négyszögölön) negyvenkét métermázsza termést adott, míg a közelben levő buzatárlákról átlag csak felét lehetett kiesélni, 19—25 métermázsza egy-egy láncon.

A rozsnál a Petkusi-kereszteléssel elérte a három napos koracérszt, a rozsszemek majdnem akkorák, mint a buzaszemek, a kiörlési százalék is majdnem akkora, mint a buzánál.

A tavaszi sörarpa nálunk rövid tenyészidejű. A kinemesítésnél — egyedtenyésztéssel — a bőtermőségen kívül (katasztrális holdanként hat métermázsza a többlet), a portein minimálisra redukálta (máshol a portein 14 százalék, Puskás árpájánál 6—8 százalék). Ennek óriási fontossága van a sörgyártásnál. A takarmányárpát nem tartja rentábilisnak, ezért nem is termeli. Az eddigi őszi árpák nem voltak fagyállóak, a száruk a kalász alatt a legkisebb szélőtől is eltörték.

Puskás ezeket a hibákat teljesen kiküszöbölte. Kétfélt korábbi érést is elért. Az »R. 495.«-ös fajtájú árpanak, az egész országban nincsen párja.

Zabnál a régi fajokból tizennégy típust termelt ki Puskás. A zabtermelés az egész országban stagnál és így hármennyire is feljavította a zabtermelést a korai érés (egy egész héttel), a bőterméssel (holdanként hat-hét métermázsra a különbség), a rövid szalmával (negyedméterrel is rövidebb), a »XII—20.« zabfajtát csak kis parcellákban, házi használatra termesztik.

Teljesen egyedülálló a Puskás-féle burgonyanemesítés. Ezzel a problémával foglalkozott legtöbbit és ezen a téren érte el a leggyönyörűbb eredményeket.

A háború óta a Bánságba nem importáltak burgonyát. Ezért a burgonyakeresztkezés megszűnt, a burgonya leromlott és erősen visszafelődött. Hét év óta Ausztriából, Magyarországból, Angliából, Olasz- és Németországból szerezte be a betegségeknek (levélsodródás, burgonyavész) ellenálló, külföldön legjobban bevált, szárazsággal dacoló fajokat. (Jubel, Deodóra, Ella, Krüger, Parnassia, Erfoly, Pirola, Weisseriesen, Earlyrose stb.) Ezekkel a fajokkal keresztezte az itt leromlott fajokat (Rózsa, Kifli, Sárka, Jakab, Märkár stb.) A régi és új burgonyák keresztezésével kétszáz új típust létre. Legjobban sikerült a Jubel-Rózsa, Earlyrose-Deodóra, Rózsa-Kupferhant, Parnassia-Rózsa, Industria-Sárka keresztezésből előállított típusok. A betegségek ellenálló duplastermést hozó, két-három évig is eltartható, sok keményítő tartalmú burgonyafajták ezek. A Jubel, vagy a Deodóra nálunk alig ad magában termést. Megfelelően keresztezve katasztrális holdanként száz évben is száz métermázsát hozott, míg például a közvetlen közelében termelt Sárka burgonya harminc métermázsát.

1928. évben egy kilogramm magbabból, a »H. 175.«-ből, harmincöt kilogramm szemesbab termett. A lencse és borsó szemesítés még javában folyik. Pontos eredmény még ismeretlen.

A magnemesítés nem elégtit ki Puskás munkakévé. Óriási arányú jevelezést folytat a gazdákkal. Tanyárdólt-tanyára, városról-városra jár és minden hozzáférhető földművesnek a helyszínen ad utbaigazítást az Intenzív gazdálkodásról, a magnemesítésről.

A magnemesítés, az évekig tartó kísérlet nemcsak óriási munkába, sok-sok időbe, hanem tetemes anyagi áldozatba is kerül Puskásnak. Éveken át nem veheti piacra a termelt gabonát, vagy veteményt. Eddigi számítása szerint százötvenezer dinárt áldozott Puskás kísérleti célokra.

V.

MIUJSÁG A LLOYDBAN?

A szubotjcai Lloyd közleményei

Rovatvezető Dr. Pavlovics Milos titkár

Abélyeg- és illetéktörvény módosítása

Amint illetékes helyről értesülünk, a kereskedelmi minisztériumban javában folynak az előkészületek a pénzügyminisztériumhoz beterjesztendő és a jelenleg érvényben levő bélyeg- és illetéktörvény, valamint illeték-tarifája módosítására és kiegészítésére vonatkozó javaslatok és észrevételek megtételére.

Hogy ennél az előkészítő munkánál figyelembe lehessen venni a gazdasági körök kívánalmait és óhajait, kérjük a tagokat, hogy legkésőbb e hó 17-ig sziveskedjenek vonatkozó megjegyzéseiket és kellően megindokolt javaslataikat a Lloyd titkári hivatalának beküldeni, hogy azokat minél előbb az illetékes tényezőkhöz juttathassuk.

Kereskedelmi ügyosztályok felállítás a hánsági hivataloknál. A hánságok szervezetét szabályozó törvény előírja, hogy a kereskedelmi és ipari ügyosztályokat csak azokban a hánságokban kell létesíteni, ahol azokra tényleg szükség van. Amint hírlék, ilyen ügyosztályt Ljubljában, Zagrebban, Noviszadon, Szplintben, Szarajevóban és esetleg Szkopljében állítanak fel.

Csekkforralom Svédországgal és Hollandiával. A beozradi postatakarékpénztár igazgatósága szánult nyitattat a stockholmi és hágai csekk-intézeteknél készpénzfizetések eszközésére. A forgalmat ugyanoly feltételek mellett bonyolítják le, mint a többi országoknál. Ez alkalommal felhívjuk a csekkzámlatulajdonosok figyelmét arra is, hogy postatakarékpénztárunk után pénzáttalások a világ minden részébe eszközölhetők.

Gabonaszállítás kedvezmény. A vasuti vezérigazgatóságtól nyert értesítés szerint a Gyevgyellján át exportált gabona szállítására vonatkozó kedvezményt az 1930. évre is érvényben marad.

Baromfi tenyésztők figyelmébe. Bajkov Lav volt orosz tábornok, jelenleg az »Ikarus« zemuni repülőgépgyár hivatalnok, a beozradi Baromfi tenyésztők Egyesületének igazgatósági tagja, ez év elején könyvet adott ki »Racionalno živinarstvo, hrana, hranjenje i gojenje« I. (Okszerü baromfi tenyésztés, baromfi-

eledel, táplálás és hizlalás) címen. Ez a könyv 350 oldalon szakszerűen ismerteti a baromfi tenyésztést és 211 képpel van illusztrálva. Ára 50 dinár és kapható a szerzőnél (Zemun, Kralja Petra ulica 4.) Ugy a földmívelésügyi, mint a kereskedelemügyi minisztérium a legmelegebben ajánlotta ezt a művet. Most az említett könyvnek folytatásaként »Racionalno živinarstvo, sprečavanje bolesti i lečenje domaće živine, II. (Okszerü baromfi tenyésztés, a baromfi betegségek elleni védekezés és azok gyógyítása) címmel egy másik könyv hagyta el a sajtót, ugyancsak a fenti szerzőtől dr.

Vuković Antonije, szarajevói állategészségügyi inspektor szerkesztésében. Ez a 250 oldalas, szakszerűen megírt könyv szintén bőven van ellátva illusztrációkkal. Ára 45 dinár.

Uj vágóhíd Bácskatopolán. Bácskatopola község elhatározta, hogy új vágóhidat épített modern hűtőberendezéssel. A község hajlandó a koncesszió tulajdonosának rendelkezésére bocsátani a szükséges földterületet, továbbá átengedi neki bizonyos időre a vágóhíd jövedelmét is.

Nyolcvan hold földet, vetőmagot és gazdasági gépeket kapnak a telepesek Uruguayban Harminc év alatt kell letörleszteni a föld vételárát

Montevideo, november

A délamerikai államokban a telepkönyv ismeretlen fogalom, a föld birtokosa az ugynevezett tulajdoni lappal igazolja, hogy egyuttal tulajdonosa is a földnek. Gyakran mégis megtörténik, hogy közben valaki egy régebbi tulajdoni lappal áll elő, igazolja, hogy a föld eladója nem volt jogos tulajdonosa a birtoknak, amit tovább adott, mire a vásárló minden körpótlás nélkül kénytelen otthagyni a földet, amit esetleg évtizedek óta művelt, s amibe talán egész vagyonát befektette. Számtalan esetben mentek tönkre jóhiszemű földvásárlók emiatt, pedig talán az eladó is teljes jóhiszeműséggel cselekedett.

Mint hogy minden délamerikai államban sok a megműveletlen terület, s mindegyiknek érdeke, hogy ezeket bekapcsolja az ország gazdasági életébe, az államok maguk állítottak fel különböző intézményeket, amelyek — a magánvállalatoktól eltérően — minden anyagi haszon nélkül juttatják földhöz a letelepíteni szándékozó mezőgazdákat. Letelepítés szempontjából a legfigyelemreméltóbb Uruguay, egyrészt mert az ország nem túlzottan nagy, a telepek nincsenek sokszáz kilométeres távolságra a legközelebbi vasut- vagy hajóállomásig, másrészt az ország — termőképessé földjei ellenére is — főként állattenyésztéssel foglalkozik és mezőgazdasági terményekben behozatalra szorul.

A telepítés munkáját Uruguayban az állami jelzálogintézet, a Banco Hipotecario de Uruguay kolonizációs osztálya, a Sección Fomento Rural y Colonización végzi. Míg a többi délamerikai állam lehetőleg nem egy csoportban telepíti le az idegen mezőgazdákat, hogy minél gyorsabban beolvadjanak az uralkodó nemzethez, Uruguay ezzel nem számol. Eddig is nemzetiség szerint telepítette le egy csoportban a svájciakat, s legutóbb két kolóniában az oroszokat. A kolonizációs osztály vezetője, Eduardo Lovet a telepítések módjáról a következőket mondotta:

— A kolonizációs hivatal szakértőinek javaslata alapján földterületeket vásárolt s ezeket az erre vonatkozó törvények rendelkezései értelmében körülbelül nyolcvan holdas parcellákra osztotta be. Ezeket önköltségi áron becsátja a telepesek rendelkezésére, ha ezek a föld árának tizenöt százalékát előlegül fizetik. Azonnal megkapják a végérvényes tulajdonjogot, mert a hátralékos összeget évi nyolc százalékos részletekben törlesztik le harminc év alatt. Ebből hat százalék a kamat, másfél százalék amortizáció és fél százalék a bank törvényes jutaléka. Ilyen földjei vannak a kolonizációs hivatalnak Fray Bentos, Treinta y Tres és Soriano kerületekben, ahol a föld ára 110—120 peso hektáronként. Ezek vízutak mentén fekszenek, ahonnan egy tonna szállítási költsége Montevideoba három, Buenos Airesbe pedig két és fél peso. A telepek általában két-tíz kilométernyire fekszenek a legközelebbi vasut, vagy hajóállomástól. A legmesszebb fekvők San Javier telep, ennek távolsága ötvenöt kilométer. Innen a hajóállomásig két és fél pesoba kerül egy tonna szállítása, onnan Montevideoba három és fél pesoba.

— Az ország keleti részében, a vasutvonalak mellett fekvő földek jóval olcsóbbak, hektáronként körülbelül ötven pesoba kerülnek, mert egy tonna fuvarja innen Montevideoba hat-hét peso. Az 1929. május 10-iki törvény értelmében ezeket a földeket minden előleg nélkül engedti át az állam azoknak a földműveseknek, akik le akarják telepedni. A telepesek az első három esztendőben csak bérleti földnek, s bérleti összeg fejében aratás után hat százalékot fizetnek a banknak az összeg után, amibe a banknak a föld került. A negyedik évtől kezdve nyolc százalékos amortizációt fizetnek, de egyuttal végérvényes tulajdonosa a földnek. Megjegyzendő, hogy a bérleti szerződés aláírásával a telepes megkapja az illetékvét a földre, s ezt csak abban az esetben veszíti el, ha nem művelné a földet, vagy magavisolete veszélyeztetné a többi telepes épségét. Az eltávolítás ügyében azonban a banknak bírósághoz kell fordulnia.

— Az amortizációs költséggel nem merül ki az a személy, amiben a telepesek részesülnek. Vetőmagot és gazdasági gépeket is kapnak. Az előbbi az aratás után kell megfizetni, az utóbbit pedig tíz esztendő alatt. Ha a gép értéke 1000 peso, a bank a telepes-

nek bérbe adja 100 pesoért egy évben. A következő évben a bank kijavittatja a gépet, értékét már 900 pesoban veszi fel, s ezután számítja a bérösszeget. A tízedik hérteli év után a gép a bérlő birtokában marad. Azért kellett ezt a formát választani, mert a kereskedelem törvény értelmében így védhető meg a bank az élen, hogy a részletfizetésre vett gépet az illető közben eladja. Természetes, hogy az állami bank minden telepen mezőgazdasági mérnököket tart, akik a telepeseket díjtalan utmutatással és szaktanácsal látják el.

— Az állam eddig létesített telepei 39.740 hektár földterületet ölelnek fel 4.903.000 peso értékben. Ezeknek nyolcvanötven család gazdálkodik, a föld egy része azonban szabad. Az 1928/29. gazdasági évben mintegy 12.400 hektár volt felszántva, amelyen 297.000 peso értékű terményt arattak. Az 1927/28. év lényegesen jobb volt, mert 12.000 hektár hozama 430.000 pesora rugott. Négy kolóniában körülbelül 7000 hold volt művelés alatt, ezek azonban már kikerültek a bank ellenőrzése alól.

Bodó Pál

KÖZGAZDASÁGI HIREK

A becskeréki kereskedelmi és iparkamara igazgatósági ülése. Becskerekéről jelentik: A becskeréki kereskedelmi és iparkamara igazgatósága vasárnap délelőtt ülést tartott, amelyen Jankovics Koszta kamarai elnök elnökölt. Az ülésen a pénzügyi bizottság előterjesztette az 1930. évi költségvetési javaslatot, amely 601.000 dinár bevételt és kiadást irányoz elő. Az igazgatóság a javaslatot elfogadta és azt a legközelebbi plenáris ülés elé terjesztte. Elfogadta az igazgatóság a pénzügyi bizottságnak azt a javaslatát is, amely a kamarai illetékek tíz százalékáról hat százalékra való leszállítását indítványozta. Több kamarai tag panaszokot a kamaránál, hogy a kereseti adójavaslatok nagyon magasak. Erre nézve az igazgatósági ülésen arra az álláspontra helyezkedtek, hogy ebben az irányban semmiféle lépést nem tesznek, mert természetesen tartják, hogy az adóügyi referensek mindig magasabb adóösszegeket javasolnak, de a kamara reméli, hogy az adókövető bizottságok igazságosan fognak működni és az adózók teherbíráására figyelemmel lesznek az adókövetésnél, mert ez az állam érdeke is, hiszen az állam nem akarja az adóalanyokat túl magas adókkal tönkretenni. Ezután Sztanoflovič Sándor titkár referált a kamara eddigi működéséről és a kongresszusokon és konferenciákon való részvételéről. Jovanovics Giga novibecseji hankigazgató aggodalommal jelentette be azt az értesülést, hogy a novibecseji járást meg fogják szüntetni, illetve a sztaribecseji járáshoz akarják csatolni. Ez igen súlyos helyzetet teremtene, mert téli időben, amikor a Tisza befagy, nem is lehet átmenni Sztaribecsejre. Kérte a kamara intervencióját, hogy ezt a tervet ejtsék el. Végül az ülésen elhatározták, hogy a legközelebbi plenáris ülést november 24-ikén reggel kilenc órakor tartják meg.

A Zsupanja—mitrovicai ármentesítő társulat igazgatósági ülése. Mitrovicáról jelentik: A Mitrovica—Zsupanja ármentesítő társulat igazgatósága csütörtökön ülést tart. Az ülésen dönteni fognak a szivattyutelepek és motorok szállítására beérkezett ajánlatok felett, továbbá a kivetendő ármentesítési illetékek nagyságáról és a további ármentesítési munkálatok sorsáról.

Nagyon olcsó pénzkölcsönt

kapnak gazdák földre, hosszabb és rövidebb időre. Amortizációs hitelt 10—15—20 éves lejáratra. Irásbeli felvilágosítást szívesen és bármikor adunk. Előnyös feltételek és azonnali elintézés. — Képviselők minden helyszínen felvétetnek 13024

Gradjanska Banka K.D.

Subotica, Pašičeva ulica 12. (Gőzfürdő épületben)

LIFKA

Csütörtöktől vasárnapig

Ismét kimagasló ujdonság!

Rasputin

(A fehér cár ördöge)

Minden előadáson
férfi és női orosz énekkar!

SZEMÉLYEK:

Miklós cár	* * *
Nikolájević nagyherceg, a hadseregek ura	* * *
Kolcsakov hadnagy	Vladimir Gajdarov
Oblonskaja hercegnő	Mary Kid
RASPUTIN, a szent ördög	Grigorije Chmara

Rasputin a cári udvar hatalmas és befolyásos személye volt: A „Szent Ördög“, aki köré a legendák végtelen szövevénye fonódott és aki szenvedélyének féket nem ismerő kilengéseivel — bátran mondhatjuk — előidézte a cári család tragédiáját és ezzel együtt a hatalmas birodalom felbomlását.

A film középpontjában egy nagyhercegnő és egy szegény diák forró és szenvedélyes szerelme áll

Grosse Ausländische

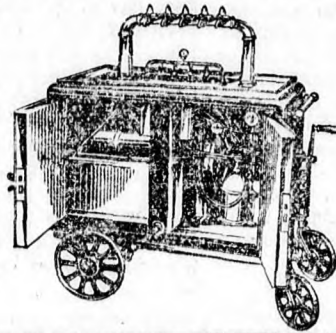
Organisation sucht allerersten

Getreide-Fachmann

als Leiter einer in Jugoslawien zu errichtenden Niederlassung. Jugoslawische Staatsbürgerschaft Vorbedingung. Nur in jeder Hinsicht entsprechende Bewerbungen weitblickender, intelligenter, wenn auch jüngerer Kräfte wollen gerichtet werden an die Adm. d. Blattes unter „Vertrauensmann“. Strengste Diskretion zugesichert

Mozgó limonádé-kimerő apparátust szódagyártóval

tetszetős kivitelben és hygienikus berendezéssel gyárt

Braća Goldner

jégszekrény-, fabutor- és rúzárgyár

Subotica, Jugovića 20
Telefon 1-34

Kérjen árajánlatot!

Dr. Georg SEIBT Berlin rádiói és hangszórói

a legnagyobb tudás és 20 évi gyártási tapasztalat alapján készültek.

Mielőtt rádiót vásárol, hallgasson meg egy

rádiót és hangszórót!

Közp. eladási hely:

Tehn. Biro Ing. Solarović, Novisad, Futoški put 68

Egyedül ez a gyár készíti a legjobb minőségű és egyuttal a legegészségesebb

TRAPEZ

sár- és hócipőket

Ezért csak

„TRAPEZ”

sár- és hócipőt vegyen

12836

AMERICAN HEATING

a jelenkor legtökéletesebb, koksszal fűtött kályhája.

Csak 4 kg. kokszra van szükség egy 100 köbméteres helyiségnek 24 órán át való fűtésére. Állandó tűz ősztől tavaszig, naponkint mindössze egyszer kell egy egész kis mennyiséget utánarakni. Luksus-kivitel. Okvetlen írjon a jugoszláviai vezérképvisletnek: American Heating, Zagreb, Marovska 15.

11889

A tudomány

Antiszeptikus fog-,

Bakteriológiai vizsgálatok igazolják, hogy ez a víz megöli minden kórokozót, lehetlenné teszi azok elszaporodását, nem árt a szöveteknek, a fogakat, a szájat és a garatokat megtisztítja a ragályt okozó és terjesztő baktériáktól, a fogakat tisztán tartja és megőrzi azok szép fehérségét!

Kiütés védekezés-szer a fogfájás és a szájbetegségek megakadályozására, — egyedülálló szer, bir mely ragályos betegségeknek, az angina, reuma, szivizomzat megbetegedése, spanyolnátha, influenza, nátha, stb. ba-

uj sikere! száj- és garatviz!

cillusnak a szájüregbe és ezzel a szervezetbe való behatolása ellen.

Garatmegbetegedések-nél kitűnő hatású öblöszer.

Külföldön nélkülözhetetlen az iny- és az állkapocs megbetegedéseinek és az olyan betegségek tartama alatt, amelyeknél a beteg bizsmatos gyógyszer használn.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Ara tvegenkint 24 dinár.

11533

Üzleti könyv, vagy b rmilyen nyomtatvány rendelése előtt kérjen ajánlatot a Minerva-nyomdától

50%
engedmény!

Felszaporodott **Maradékárak** teljes férfi és női ruhák, kabátnyakok, barchendek, flanelok, zefírek, stb. főleg téli árak, am g a készlet tart

féláron szerezhetők be **Réti i drug**

Figyeljen a címre!

közműtáru üzletében

Subotica, Jelašićeva ul. 3

50%
engedmény!

Gondos anyák

az első jelek jelentkeznek, segíteni kell és pedig alaposan, nehogy makacssá váljon. A **FIGOL**, amely az évszázadok óta kiváló gyógyhatásáról híres dalmáciai füge nedvéből tengeri füvek hozzáadásával készül, a legelhanyagoltabb szék-szorulást is alaposan meggyógyítja. — Készíti és postán szétküldi: **Dr. SEMELIĆ** gyógyszerháza, **DUBROVNIK 2.**
Ara üvegenként 40 dinár, 3 üveg 105 dinár, 8 üveg 245 dinár

NYILT-TÉR

Nemačka Keramika

(Deutsche Keramik)

Kosmajška 7 Beograd Telefon 31-82

Meisseni Hardmuth, Čeh és Zsolnay
fayenc fal- és padlóburkoló keramiai lapok.

Meisseni és Hardmuth-kályhák, vala-
mint luxuskandallók és takaréktűzhelyek
(Sparherd).

Költségvetés, tervrajz díjtalan.

Tekintse meg kiállítási helyiségünket

Mindazoknak, akik felejtethetetlen, drága jó feleségem temetésén megjelentek, ugyszintén azoknak, akik részvétükkel fájdalomukat enyhítették, valamint az Izs. Szentegyetel előjáróságának s főtisztelendő dr. Gerson József főrabbi urnak, akik a temetés rendezése körül tevékenykedtek, ezúton halás köszönetemet nyilvánítom.

Rosenstein Samu
nyug. Izs. népisk. igazgató
és gyermekei.

13434

Árverési hirdetés

Alulírott mint vb. Novosadska Štedionica K. Z. csődtömeggondnok, ezennel közhírré teszem, hogy az összes berendezési tárgyakat és ki nem váltott zálogtárgyakat és zálogjegyeket, valamint a garázsokban levő 3 autót f. évi november 26-án kedden délelőtt 9 órakor a helyszínen, Futoški put 7. és folytatólag Futoški put 54. szám alatt bírósági végrehajtó közbenjöttével nyilvános árverésen

nyilvános árverésen

a legtöbbet ígérőnek eladom. Az eladott tárgyak készpénzben fizetendőek ki és azonnal elszállítandók. Közelebbi felvilágosítással alulírott szolgál az érdeklődőknek. A zálogtárgyakat f. évi november 24. d. u. 5 óráig lehet a csődtömeggondnoknál Futoški put 7. sz. alatt (az udvarban balra) kíváltani.

Novisad, 1929. november 11-én.

Dr. Milorad Jocić, ügyvéd
csődtömeggondnok.

13402

Szmederevói legfinomabb, u. m. szmederevka, muskatt, hamurg, malaga különféle korai fajta, vegyes amerikai alacsonyán oltva, a zagrebi és szombori kiállításon I. oszt. aranyéremmel kitüntetett

fajszőlő-oltványok

jutányos áron és pedig 100 darabig 3 dinár, 100—1000 darabig 2.50 dinár, 1000 darabon felül darabonként 2 dinárért kapható. A rendelők forduljanak dr. Stefanović orvoshoz, Smederevo, vagy Djordje Pavković lelkészhez, Sombor.

MOST NYILT MEG!

Megnyilt

az Automobilia Garage Borošić i Drug cég

kiállítási üzlete

a Manojlovićeva 8. szám alatt,

ahol a Fiat-kocsik összes típusai állandóan megtekinthetők.

Ugyancsak raktáron vannak nagy választékban mindenemű autófelszerelési tárgyak, Fiat alkatrészek, Varta-akkumulátorok és autógummiak.

Javitóműhelyek a régi helyiségekben Skadarska ulica 7. szám alatt maradtak.

12507

Felhívás!

Özv. Weisz Miksáné, illetve utódja Hevessy Dezső vendéglőjét Suboticán, Daničićeva ul. 1. sz. a. megveszem. A hitelezők jelentkezésre hivatnak fel, de 8 napon túl nem vehetnek semmit figyelembe.

Subotica, 1929. nov. 14.

13428

Stein Mór

POMPADOUR

URI ÉS NŐI FODRÁSSZALON

a legjobb munkaeszközt alkalmazza és a legszolidabb ár mellett a legprecízebb munkát végzi

ÁRAI:

Urak részére: Hölgyek részére:

Beretválás	D. 5	Ondolálás	D. 10
Hajvágás	" 10	Hajvágás	" 10
Beretválás és haj-		Fejmosás	" 10
vágás	D. 12	Manikűr	" 8
Fejmosás	" 8	Arcmasszázs	" 15
Beretválás, masszáz-	D. 28	Estélyi frizura	" 15
kompressza készü-		Hajfestés (Hennával)	" 120
léssel, hajvágás,		Hajfestés (Ártáblával)	" 90
lossziona, manikűr			

Bérléjegyénél 20 százalék engedmény

Ranisavljević

uri és női fodrász, városháza épületben

Nagyobb község vagy város forgalmas helyén
vegyesárúkereskedést
átvennék esetleg ház-
tal együtt **megvinnék**
Ajánlatokat „Nagyközség” jellegre a kiadóba kérek

Utazók! Figyelem!

Legjobb és legolcsóbb szálloda
PANCSEVÓN
HOTEL VOJVODINA

Közvetlen a vasútállomással szemben
a hajóállomás közelében, ujonnan
berendezve

Olcsó árak: Első emeleti szoba 2 ágygal 40
dinár, egy ágyas 25 dinár. Második emeleten 2 ágyas
30 dinár, egy ágyas 21 dinár. A szálloda vendégei
sz étteremben 20 százalék kedvezményt élveznek.
A legjobb kiszolgálásért felel

Ninković Gyura szállodás

MOST NYILT MEG!

„NAPREDAK”
KÖNYVKERESKEDÉS
ÉS ANTIKVÁRIUM
VEL. KIKINDÁN

Szerb horvát, magyar és német
kölcsönkönyvtár
vidékre is kölcsönöz
Kereskedelmi információk
Hirdetéseket felvesz a Bácsmezei Naplóra
és az összes lapokra kiadóhivatali áron

MOST NYILT MEG!

**Só-, kén-, salétrom-, akku-
mulátor- és egyéb savak**
legjutányosabban
Kemikalija Novisad
13 54 Arse Teodorovića ul. a 7.

Ezenta városhoz 2 kilométerre, a Tisza mellett, az
ugynevezett „PÁNA-FÖLD”

81 kat. hold szántó

amelyből 2 hold szőlővel, 1 hold faistóval van
beültve, 1. osztályú ani-föld, szőlőnek, hársonak,
valamint kertészekre egyaránt alkalmas, gazdasági
épületekkel együtt

örökáron eladó

Értekezni lehet: **Sztojánovity M. Ios** tulajdonossal a
helyszínen, vagy Sztojánovity pénzügyi tanácsnok-
nal a szlata-kanjibai városban

Mindenkinek

hasznos és fontos

hogy idegen nyelveket tökéletesen, könnyű és kel-
lemes módon, a szabad idejében

„LINGAFON MÓDSZER”

segélyvel tanuljon, amely elismert szak tekintélyek,
tudósok és filozófusok találmánya. Ez a módszer az
egész világon elterjedt és így nálunk is. Ily módon
tanult meg nyelveket számtalan, minden koru és
állásu személy, de iskolák is a legnagyobb olragad-
tatással nyilatkoznak róla.

A tanítás gramofónlemezek segítségével történik,
amelyek bármely gramofónra alkalmazhatók. A le-
mezeken kívül illusztrált szövegek állnak ren-
delkezésére, minden nyelvre külön. A szöveg felőleli
mindazt, amire a mindennapi életben szükség van.

Annak igazolására, hogy miként tanulhat meg
nyelvet azoknak a lemezeknek segítségével, rendeljen
meg egy szövegeknyvet azon a nyelven, amelyet
meg akar tanulni, valamint annak a fordítását is
és ezeknek alapján határozza el magát a szükséges
lemezek megvételére. A könyv ára 35 dinár, ismer-
tetés ingyen. Az ismertetés részletesen tartalmazza
a tanítás módját, valamint a lemezek árát és a fi-
zetési feltételeket is. Ezek a könyvek a

The Linguaphone Institute, London

kiadásában jelentek meg, amelynek jugoszláviai
képviselője

**M. ARONOVIC, BEOGRAD, Gračanička 17 III., a
Narodna Banka mellett.**

Szőlőoltványok

amerikai alanyra oltott, elismert legjobb
minőségben duggyökerezettel, gyökere és
sima vadveszők minden fajban, valamint
nemeseit 2-3 éves gyümölcs és rózsák
megrendelhető

Sévár László

mintaszőlő és szőlőoltvány teleptérőli
Petrovaradin (Majur) Postafiók 17
Lorakat Bakacseva ulica
Árjegyzék kívánatra ingyen!

Ha már mindent

megpróbált

és semmi sem használ, úgy
vegyen egy üveg valódi

OROSZLÁN

„menthol sósborszesz

A valódi mentholos „Orosz-
lán” sósborszesz a cauzt,
köszvény, reumát, szaggatást,
főfájást megszünteti, idegeit
felfrissíti.

**MINDEN HÁZBAN
NÉLKÜLÖZHETETLEN**

Hölgyfodrász-szalón

Az ismert kiváló női fodrász, **BULAJIĆ**, július 1-től kezdődően **Aleksandrova**
ulica 6. szám alatt van. Bejárat a kapu alatt. **Ismert olcsó árak!**

Üzletáthelyezés!

Ertesítem nagyrabecsült rendelőimet, hogy **szabóüzletemet** Pašičeva ul. 2 alól **Pašičeva ul. 8 szám alá** (Weinhut-féle ház) helyeztem át.

Mandics Pál
szabómester 13103

Nemes
GESZTENYE
legolesőbb
napi árban
Ceizler Károly cégnél
Subotica 12498

A legújabb
nagy szenzáció!
Meghatározhatja előre,
hogy fiut-e vagy leányt
hozzon a gólya. Sikertől
a módszert feltalálni,
hogy meghatározza a szü-
letendő gyermek nemét.
60 dinár értékű bélyeg
beküldése ellenében (ta-
nácsos ajánlottan) meg-
kapja franko a felvilágos-
ítást. Cim: Profesor Ime
Subotica. — Postafiók 71.
13395

Fodrászok figyelmébe!
Patentirozott
„IDEAL“
borotvafelő
kapható 13425
Reger Józsefnél
Veprovác

Olcsóbb lett a
petróleum
Ertesítem a t. vevőközön-
séget, hogy a világitási
szezon kezdetével a petró-
leum árát
jelentékenyen
mérsékeltem
Körösi Géza
gyarmatárkereskedés
Rudić ul. Tel. 513

Hentesek részére
húsvágógép,
kolbásztöltőgép
bárdok, kések
olc árban kaphatók
Weiner vas-
kereskedésben
Subotica, Gyümölcsös utca
Kérjen árajánlatot!

Sütemény 2 din.
Haboskáv
süteménnyel 5 din.
Teasütemény
kg-ja 60 din.
Alkalmi és lakodalmas
Torták
olcsón kaphatók 5408
„MIGNON“
Institorisz Sándor
ujjonnán megnyitott cukrászdájában
SUBOTICA, Strösmajerova ul. 22
Halpiac, Farság-mészáros mellett

GRATIS

Napoleon

Die Memoiren seines Lebens.

Uj feldolgozásban, Friedrich M. Kircheisen, a legnevesebb német Napoleon-kutató adatainak alapján.

A mű 14 nagyalaku kötetből, körülbelül 3500 oldalból áll.

Ennek a titánnak életét, aki nemcsak Európa, hanem az egész világ történetét átalakította, saját-maga és kortársai vázolják és ezt épenugy lehet olvasni, mint a legérdekesebb regényt és épenolyan hatással van az olvasóra, mint a legmegrázóbb Shakespeare-dráma vagy Sophokles-tragédia. Teljes joggal a

világirodalom legnagyobb művének

mondja Sainte-Beuve, ez a nagy kritikus, Napoleon emlékiratait. Az a maga nemében példátlan karrier, amit az ismeretlen hadnagy a császári trónig és a világ uralkodójáig befutott, szinte érthetetlennek látszik, ha a francia forradalom teljesen átalakító hatását nem ismerjük. Napoleon grandiózus kalandori életét csak akkor érthetjük meg, ha a forradalom hatásait is ismerjük, hiszen Napoleon Bonaparte ennek a forradalomnak volt szülötte, ura és végrehajtója. Épen ezért Napoleon élet-történetével egyidejűleg kiadjuk Jules Michelet

Geschichte der französischen Revolution

című művét is, amelynek fordítását Richárd Kuehn, a sajtó alá való átdolgozását Friedrich M. Kircheisen végezte. A mű terjedelme 10 nagy alaku kötet körülbelül 2500 oldalon.

Az utóbbi évszázadokban nem volt történelmi esemény, amely az Európa egyetemes politikai, szociális, kulturális és társadalmi fejlődésére olyan átalaító hatással volt, mint a francia forradalom, amelyet Michelet, a nagy történettudós oly elevenen és megkapóan tár lelki szemünk elé. Ez a mai idők eseményeinek megértését is elősegítő mű első szór a mi kiadásunkban jelenik meg német nyelven. A lap bármely olvasója, ha az alanti szelvényt 10 napon belül beküldi, igényt szerez arra, hogy a nevezett két, monumentális nagy művet díjmentesen megkapja. Csak a csomagolás- és hirdetés költségeire kérünk kötetenkint Din. 8.—összeget.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek 10 napon belül wien-i főintézetünkhöz beérkeznek:

Gutenberg-Verlag
Christensen & Co, Wien I.
Strauchgasse 1

vagy képviselőtünkhöz:
G. MAUTNER, ZAGREB
Zagreb, Gundulićeva ulica 40

Szelvény

Alulírott ingyen kivánom a „Napoleons Memoiren“ és a „Die Geschichte der französischen Revolution“ című műveket.

Név:

Utca:

Lakhely:

Utolsó posta: 140

Egyelőre sem pénzt, sem bélyeget nem kell küldeni

Téli divatujdonságok
férfi és női szövetekből
nagy választékban megérkeztek
Állami, városi hivatalnokoknak és
hitelképes egyéneknek részletre is 12510
BERGERGYULA
kézműauüzlete, SUBOTICA, Terezijsina ulica 3.

Lőtt nyulat és foglyot
minden mennyiségben
legmagasabb napi áron átvesz
HARTMANN és CONEN
HUSMIVITELI R. T. SUBOTICA
TELEFON 12.

Nagyon keveset használt,
13409 hathengeres
FIAT-AUTÓBUSZ
vonalhiány miatt
olcsón eladó
Érdeklődni lehet
a Küffer-féle garázsban
Veliki Bečkerekben

Ha gallérját, fényesen,
fehéren és elegánsan
akarja viselni, akkor
küldje 445
PIUKOVIC
gőzmosodába
Subotica, Vilsonova ulica 16. sz.

ZSÁK
PONYVA
ZSINEG
legolesőbban
AVRAM SCHIFF
zsák- és ponyva-
kölcsonzónél
AFRIK, LŐSZÖR
és **LÓTAKARÓK**
gyári lerakata
HEVEDEREK
TÖMLÖK stb.
NOVISAD Telefon: 2403
Telegr.: Jutešif
Fiók: Beograd-Sava
Kérjen árajánlatot!

Előnyomdát
legújabb rajzokkal, 1-a papíron
legolesőbban szállít
Bleier Armin
előnyomda-berendezési gyára
Senta, Sokolska ulica 5

Mindenfajtájú
burgonyát
legjobb minőség-
ben, valamint
karácsonyfát
szállít
FRIEDMANN & STERR
cég
ZAGREB,
VLAŠKA ULICA 53.

SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ
K O C H
CIPŐK
ők, férfiak és gyermekek ré-
szére, omítások, tartások és
NAGYON OLCSÓK
Pukovitch-iz, Kiskápolnával
szemben

„Brixol“ fertőtlenítő, szagtalanító és illatosító gyártmányok, téglá-, Komers Agrarno i Komercialno K. D., subotica
pasztilla- és folyékony alakban kapható a vezérképviseletnél, Vilsonova 11

A Tip-Top-krém az arcot üdévé teszi

és azonkívül nem ártalmas az arcbőrnek. Minden dobozhoz külön használati utasítás van mellékelve. Egyes helyekre elárulított keresztetnek. Érdeklődők forduljanak Spörer Mór, Subotica céghez, a Jugosl. főképviselethez

Foglalkozásnélkülek

szerecséje, a ház második kenyérkeresője, a Grauert-féle háziipari »Rekord« gyorskörtölgépecske. »Világosodál« »Valóságos Isten áldása!« ... mondják a gépecské új tulajdonosai.

Ne higgy senkinek! Személyesen győződj meg a kis csodagép működéséről!

Sürgős üzenet

mindazoknak, akik gépecskét már vásároltak és mindazoknak, akik a háziipart ismertető könyvecskét már beszerezték tőlünk.

1. Gyárunk sikerült, örvendetes és nagyjelentőségű újítást eszközölt a gépecskén. Most már nemcsak mindenféle remek és bámulatos harisnyaneműt, hanem mindenemű tetszésszerűt költött-árut is, pulovert, dzsempert, swettert, trikót, gyermek-ruhácskát, mellényt, kezyüt, sapkát, sálát, ridikült, papucsot, felöltőt részére költött ruhát stb. akár mintázott több színben is készíthetsz rajta, játszva, saját szobádban. Semmi előzetes szaktudás nem szükséges.

Ezen újítás folytán a gép ára 500 dinárral emelkedett, vagyis 3650 dinár készpénzben. Mindazok, akik már megrendelték, vagy november hó 15-ig bezárólag rendelik meg, még a régi árban, 3150 dinárért vehetik át.

2. A gyár oktatónéje megérkezett és a tanfolyamok Oszijeken most már állandóan folynak. Gépre most már senkinek sem kell várni! Mindenki a saját gépén tanul és azonnal hazá is viheti magával. 3-4 nap alatt bárki elsajátíthatja a gépecske kezelését.

3. A tanfolyamon minden gépvevőt, vagy rendelőt nagyon szívesen látunk, sőt lakásról és ellátásról is gondoskodunk, de nem okvetlenül szükséges idefáradni, mert bárki maga megtanulhatja játszva az egész kezelést és háziipart otthon, a képekkel és magyarázatokkal ellátott tankönyvből és mintalaplóból, mely minden géphez ingyen jár. Esetleges kívánatra azonban bárkihez ki is küldünk egy ügyes oktatót, kinek szerény utiköltségei megtérítendőek. Bár a tanfolyam Oszijeken teljesen ingyenes, de aki idejön, annak is vannak költségei, s így ha magához rendel egy oktatót, az seim kerül sokkal többbe.

4. A magánrendelőkön kívül, a mi részünkre is dolgozhat bármelyik gépecske tulajdonosa, mert a tőlünk vásárolt nyersanyagból, a mi előírásaink és utasításaink szerint készült kifogástalan kivitelű árut a gyár utasítása értelmében, mi is készpénzfizetés ellenében minden mennyiségben átveszük.

Adunk a kész áruért ugyanannyi súlyú vagy értékű nyersanyagot, mint amennyit a kész áru nyoma és fizetünk azonkívül az elkészítésért tucat páronként (12 párért)

25-ös sima férfi zokniért	55 din.-t
43-as patent férfi zokniért	57 din.-t
20-as mintázott férfi zokniért	59 din.-t
30-as mintázott férfi zokniért	62 din.-t
84-es patent duplasarkas férfi zokniért	68 din.-t
47-es patent női harisnyáért	58 din.-t
87-es duplasarku patent női harisnyáért	71 din.-t
45-ös gyermek harisnyáért 2-6 évesig	55 din.-t
45-ös gyermek harisnyáért 7-14 évesig	57 din.-t
93-as és 95-ös mintázott sport harisnyáért	102 din.-t

Sálak, nagyobb ruhadarabok és divatcikkek készítése díja, a munka megkezdése előtt, közös megállapodás tárgyát képezi.

A »REKORD« gyorskörtölgépen kezdő, ha 8 óra alatt csak 18 pár zoknit készít el, már akkor is 80-85-90 dinár munkadíjat keresett meg készpénzben a saját szobájában, később, ha ügyesebb, természetesen többet. Magánfelek részére magasabb munkadíj számítható. Ezt az árszabályt is megkapja tőlünk minden gépvásárló és az, aki magánrendelő részére dolgozik, az még a pamukon, sőt a készárun is keres valamit: mi azonban nem fizetünk többet, mert mi az átvett kész munkát kereskedőnek adjuk át viszontelárusításra.

Ez a gép, amelyen ezertőle tárgy készíthető és még hozzá szükségleti tárgyak, divatcikkek, kötött-áru, amelyet senki sem nélkülözhet, állandó megüthetést biztosít annak, aki valóban dolgozni akar. Ügynököket már nem alkalmazunk, minden kérdészködéshez válaszbélyeg csatolását kérjük.

A gépecske levél útján is rendelhető. Ez esetben 1500 dinár a megrendeléssel egyidejűleg küldendő be. A vételár hátralévő része a vasuti szállítással utánvételeztetik. A gépet a rendelés vétele után oszjeki raktárunkról azonnal szállítjuk! Részletfizetésre nem szállítunk.

A »Grauert-féle »REKORD« gyorskörtölgépjugosláviai kizárólagos vezérképviseletége és lepakata:

Berényi Zsigmond

Oszijek I., Krezmina ul. 13.

E háziipart ismertető könyvecskét 12 dinárnak postautalványon történő beküldése ellenében azonnal megküldjük minden komoly érdeklődőnek. Levélben beküldött összegért felelősséget nem vállalunk, utánvétellel könyvecskét nem küldünk.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó kizárólagosan számít. Leghosszabb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket fogadjunk.

HÁZASSÁG

Harmincéves, elvált, izraelita vallásra áttért építész-vállalkozó házasság céljából megismerkedne hozzáilló, komoly, házias, némi hozománnyal rendelkező nővel. Fényképes leveleket diszkrétion mellett »Ne poznam« jellegre a kiadóba kérek. 13178

Kizárólag vagyonos diplomás urak és hölgyek házassági ügyében biztos sikerrel, diszkrétion eljárók. Cim a kiadóban. 11587

FOGLALKOZÁS

Szakácsnét keresek azonnali belépésre. Conon Vilmos Subotica, Preradovičeva ulica 18. 13432

Idősebb borbélysegéddel felvesz Szabenyi, Palics. 13481

Előrendű szakácsné és egy gyakorlott cukrászsegéd felvételük. Bárany kávéház. 13427

Kifutófia felvételük Takács gumiműhely, Zrinjski trg 24. 13421

Könyvelőst, német, magyar levelezést, napi 1-2 órára vállalko. Ajánlatokat 13168. szám alatt a kiadóba kérek. 13168

Előrendű zsarkovói meszkövet szállító kisebb-nagyobb tételekben, vagononként 500 dinárért 10.000 kg-ként, franko vagon Zsarkovo, valamint zuzott követ (sottert) 4-6 cm. darabokban, 10.000 kg-ként 600 dinárért franko vagon Čukarica, Dušan Kodžić, Čukarica (Beograd), Kraljica Petra 5, telefon 14. 13408

Füszerezlet családi okok miatt eladó. Cim a kiadóban. 13362

Intelligens urileány, ki a varrásához és kézimunkához is ért, elmenne házikisasszonynak vagy gyermeknek mellé. Cim: Molnár könyvkereskedés, Senta. 13369

Vertreter! Achtung! Wir suchen Vertreter für 1. Gasthäuser, 2. Spielwarengeschäfte, 3. Feuerwehrgesellschaften, 4. Privatkunden, 5. Vertreter aller Art, welche vor Weihnachten rasch und viel verdienen wollen. Industrija Vilko Weixl, Maribor. 13389

Műszaki számítások, rajzok és tervezések elkészítését, valamint könyvelés és levelezést szerb, magyar és német nyelven. Esetleg német nyelv tanítást délutáni órákban itt helyben elfogadjuk. Cim a kiadóban. 13429

Gyógyászorvos-asszisztentst keres Kralj. Dvorska Apoteka, Velika Kikinda. 13347

Borbélysegéd, perfekt bubi-hajvágó azonnali belépésre ajánlkozik. Cim: Molnár Stevan község, Subotica. 13398

Fiatal kereskedősegéddel keresek a fűszer- és rövid-áruszakmából állam- és magyar nyelvtudással azonnali belépésre. Csak a fizetési igényeket és referenciákat feltüntetve ajánlatokat veszek figyelembe. A Kramer, Bezdán 13404

Nyeres- és kárpitossegéd állást keres. Dipong Péter, Sveti Hubert. 13412

Finccér- és cselédhelyező ügynökség keres és ajánl mindennemű elsőrendű személynézetet Freudfeld Viljem, Pančevo. 12970

Szóló képviselőket keresünk magas jutalékra Jugoszlávia minden nagyobb községébe uri és női konfekciós cikkek több havi lefizetésre való eladására. Felvilágosítással szolgál Orbis k. d., Zagreb, Hatzo-va 10. 13185

Ápolónőnek ajánlkozik urinó betegek mellé. Cim a kiadóban. 13365

Keresek azonnali belépésre (üzemvezetőt, aki a pékség minden munkájában járatos. Személyes jelentkezést kérek. Bárdi Bálint, Ban.-Arandjelovo. 13376

Fényképezősegéddel azonnali belépésre keres Gergő A. fotoszalón, Subotica.

VÉTEL-ELADÁS

KIRAKATÜVEGK VITRUMNÁL, NOVISAD, FUTOŠKI PUT 137. 9987

Sürgősen eladó egyenes 30-32 Hofherr-Schrantz nafetraktor 10-es cseplőgarnitúrával, ekével, aratógéppel, továbbá egy 10 HP 18 éves Első Magyar Gazdasági garnitúra többévi lefizetésre. Pavla Palo, Padina 267. hsz., Bánát. 13415

Magánjáró cseplőgarnitúra, 8-as számú, Hofherr-Schrantz gyártmány. 1906-beli, egy négyüléses Citroen autó, jó karban, eladó. Felvilágosítással szolgál Skaudarski Novo, Zabalj 13414

Ház II. kör, Mrazovičeva ulica 15. eladó. Közlelbi megtudható Szöllösnél, II. Paje Kujundžica ul. 114.

Jókarban levő használt ebédlőbutorit keresek megvételre. B. Marinkov, Srem-ski Karlovci. 13407

Eladó jól bevezetett női fodrász szalón, Subotica legforgalmasabb helyén. Cim a kiadóban. 13423

Járdai székelyen egyedül-álló, jóforgalmu éjjeli üzlet eladó, esetleg biztosíték mellett napibebe is kiadó. Csak személyesen tárgyalok. Kiss István, Nova Kanjiza. 13419

26 láncos Ladányi és Román-féle szőlőtelep 14 énd. u. 1 órákor szabadkészből árverés útján eladásra kerül. Bővebbet a Közgazdasági Banknál. 13386

Használt kompot keresek megvételre vagy hasznosbörbe. — Ajánlatokat kér Uzum Márkó, Mol, Bácska.

Igéző hajfürtekre

amelyek végtelenül tartósak is akár nedvességben, akár izzadságnál tehet szert minden hölgy és ur hajszálóvas nélkül a HELA HAJBODORITO használatával. A legszébb bubifajét is megszépíti, mert az ondólagos feleslegessé teszi. Nagy idő- és pénzmegtakarítás, hajnövesztő hatása is van. Ha tükörbe néz, megjelődik. A használat után azonnal dús, ondólagos fürtek, igéző frizura. Sok köszönőlevél. Kü önösen színművésznők dicsérik. Ára 12 dinár, három üveg 28 dinár.

Dr. NIK. KEMÉNY, KOŠICE, postafiók 12/204 ČSR.

EDISON BELL PENKALA képviselet

HIS MASTER'S VOICE, COLUMBIA gramofonok

művész és tánclemezek Hosszu részletfizetésre

ALTERNO-RELAIS NOVISAD - TELEFON 24-14, 24-87

Vajdasági nagyvárosban 40 éve fenálló, modernül berendezett jólmenő **cukrászda** más vállalat miatt eladó. Szakismeret nem szükséges. Cim: Novisad, Postafiók 77. 13391

Az Ön neve a sötétben is világít!

világító névjegy és ajtóablak rádióaktív betűkből, orvosok, írók, szállodák, magánzemélyek, stb. részére. Világítógombok villanykapcsolók részére!! Nem kell többé keresni a villanykapcsolót a sötétben.

Képviselet egész Jugoszláviára Nikola Krausz Novisad, Jevrejska 18. Tel. 23-25 Képviselek és viszonteladók keresztetnek 12977

SZÖRME-különlegességek

Zsulyevitsnál Subotica, Sokolska ulica 15

Kivándorlók figyelmébe!

Aki az Egyesült Államokba, Kanadába vagy Délamerikába: Argentína, Brazília, Uruguay államba akar utazni, annak azonnali és díjtalan felvilágosítást nyújt a FRANCIA VONAL

Hasonló felvilágosítást nyerne a visszutazók is. Beograd Sombor Vel. Beeskerek Karadjordjeva 91 Vojvoda Putnika Venc 20 Obala Princesa Jelena 3

A világhírt „DEKA“ autógummi

elismeret német márka Képviselet TAKACS MÁRTON gumiműh-ly Zrinjski trg 24 12004

Spriec-lakozást

1800-2000 dinárért, új tapérlázást, új teakészítést legolcsóbban végez JAKOB HERMANN, NOVI VRBASZ 12973

Arcának szépségét, üdeségét, tisztaságát megőrzi a Daruváry-crème

Kapható minden székely leben. Pos. a. székely. BLU. Gyógy-szeriár, Subotica, főpostával szemben

LIFKA-MOZI

Csütörtökön! Vasárnapig

Ismét kimagasló világaláger

RASPUTIN

(A szent ürdög)

A cári oroszország összeomlása a nagy háboruban

Minden előadásán férfi és nő orosz énekkar

A filmen szerepelnek a cári család tagjain kívül

Kocsakov hadnagy
Nagy-nercegnő
Rasputin

Vladimir Gajdarov
Mary Kid
Grigoriji Chmara

Met. o. zs. 1929

események a világ minden részéről. Ren. es. helyárak

Modern hálószoba

csontszinü, alig használt, képek, háztartási holmik, olcsón eladó. Zmaj Jovin trg 3. »Minerva« palota.

Eladó 75 HP alacsony és magas nyomású kondenzátoros gőzgép üzemképes állapotban, továbbá különféle ócskavasak. Cim. Selmezi utcában, Ban. Aranđelova. 13340

Eladó íróasztal, szekrények, ebédlőberendezés, luszterek, kályhák. Krausz spiditor, Bárány-köz 10.

7%-os államkötvényeket és 2½%-os ratna šteta kötvényeket vásárolunk. Suboticai Kereskedelmi és Iparbank (a vasúti parkkal szemben). 13391

20%-os koronabónok eladását és vételét legelőnyösebben közvetítjük. Suboticai Kereskedelmi és Iparbank. (Vasúti parkkal szemben.) 13392

Modern, emeletes házam, a város legszebb és legforgalmasabb helyén elköltözés miatt jutányosan eladó és azonnal átvehető. Vukovits Gerő, Szuboticán, Fötér. 12570

Szivógásmotor, 14 HP, legmodernebb kivitelü, azonnal használatra készen, eladó. Megtekinthető Gere Janó gépműhelyében, Feketicsen. 13019

Hó- és sárcipők
javítása legjobb angol nyersanyagból, legtekintélyesebb kivitelben, garancia mellett

WEINSTEIN
férfi és női cipészszelem udvari helyiségében, SUBOTICA Zrinjski trg 12 (Gyümölcsiac)

ELADO
betegség miatt Sztara Kanjizsán M. Olvay Káro y jömenetelü vendéglője és szállodája házzal együtt. — Ertekezni lehet a tulajdonossal 13248

Ujjonnan megnyitott cipésüzletemben modern női, férfi és gyermekcipők és javítások, valamint cipőfelsőrészek olcsón készülnek
Krnajski Lazarev cipész
Pašićeva ul. (Szantitter ház) 13244

Saját készítményü női, férfi és gyermekcsizmák és cipők leszállított árban kaphatók. Méretek után órákeny és beteg lábakra is pontosan készítenek
THURZÓ cipésznél
Subotica, Karađorđev trg 5

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy má 1 dinár, vasgubetés és címzés költsége számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felhívogzott jelgés leveleket továbbítunk. Kérdéseketőldeakhoz válasszandog mellékelendü.

Olcsóbb mint báhól, csakis Földes Samu ruha-áruházában, Szuboticán Rudics ucca gyümölcsiac. (saját ház). Férfi öltöny 860 dinártól, férfi télikabát 850 dinártól, gyermekruha 150 dinártól, női télikabát 325 dinártól, borkabát 850 dinártól, elegáns raglán 800 dinártól, plüsbéléses sálgaléros, rövid angol bunda 1800 dinártól és városi bunda 1400 dinártól. Nagy választék felöltökben, trenckotokban, utazóbundákban (kocsira, autóra) gyermek öltökabátokban. Tessék meggyözödni. Ügyeljen a címre. 12298

Modern családi ház, adómentes, tíz év alatt ingyen kifizetődik, eladó. Azonnal beköltözhető. Földes ruha-üzlet. 12281

Eladó 90 katasztrális hold föld, amelyből 80 hold prima szántó, 10 hold kintünö rét, a szükséges gazdasági épületekkel, élő és holt felszereléssel. Eladó továbbá 80 katasztrális hold föld, amelyből 60 hold prima szántó, 20 hold rét, ugyancsak minden gazdasági épülettel, élő és holt felszereléssel. Mindkét birtok eladása szabadkézből történik, rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett. Felvilágosítással szolgál Pero Stadmann, Vel. Kopanica, Szlavónia. 13228

6 kapa szőlő a Szeb-temető közén eladó. Bővebbet Vl. Tolstojeva ul. 19. 13259

Téli alma

belleur, kapható Piukovics József központi irodájában Jelašićeva ulica 4. 13263

Vendéglő, három kiadó szobával, házzal eladó, vagy bárbe kiadó, esetleg társnő kerestetik. Pécsi vendéglő, Feketić. 13384

VÁROSI MOZI

Csütörtök—vasárnap:

UFA filmhíradó

EROTIKON

Még ily kényes témát nem filmesítettek meg. A rendező művészete végig vezeti a nézőt az erotikus, pikáns jelenetek során anélkül, hogy a pornográfia lejtőjére billenjen. — Főszereplők:

Ita Rina (Ida Kravanja)

a nép. ljubljani filmcsillag

Luigi Servanti és Sariota Suzi

Ebédli komplett, alig használt sürgösen eladó. Ladoćki Gábor, Orom 18360

Koronabónokért fizetünk 38%-tól. Széles Testvérek bankház, Sombor. 13205

KÜLÖNFÉLE

Entero-tott, tiszta, elegáns utcai szoba kiadó. Esellej, teljes ellátással. Cim: Frankopanska 17. 13399

Fűtőbejárata butorozott szoba, emeleti, uccai, olcsó szobával azonnalra kiadó. Pašićeva ulica 11. 13422

Kerencek kétszobás lakást, előszobával, fürdőszobával és mellékhelyiségekkel a város központjában. Anglopetrol. Labor-palota. Telefon 4-23. 13401

Más vállalkozás miatt nagyon olcsón átadó azonnalra jóforgalmu pékműhely. Cim meg tudható Czeisel Aladár üzletében, Kula, Bácska. 13411

Kiadó kislakás és műhely azonnalra. Palmotićeua ul. 79. 13405

Frančetić Jovanka a dantaviri községi szállásznő. Lakik a »Venus« ügynökség mellett a piactéren. 13316

Fűzők, fűzőpótlók, orvosi haskötők a legszakszerűbben, melltartók, készítését, tisztítását és javítását a legolcsóbban vállalja Dimitrijević Juliska, Subotica, Skotus Viatara ul. 10. a posta közelében. 13165

10 dinár egy ebéd! Leves, sült, főzelék, gyümölcs. Veliki Bečkerek, Brigadira Ristića (Aradáci ut) 4, dr. Heinermann-ház. 13291

Műlábak

műkarok, gyógyfűzők, támgepek és betegelő-kocsik, Schönbrunnal, Szubotica. Paje Kujundžićeva 20.

Ajándék óra

Ismételten figyelmeztetjük a t. fogyasztó közönséget, hogy minden

IDOL CIPŐKRÉM

dobozban van egy betü. Ha a betükből az

J D O L K R E M

szót összeállítja, vagy 120 darab egyes betüt beküld, kap ezért jutalmul egy szép órát

Prva Jugos'avska Kemica Fabrika d. d. Novisad

Vadászoki Fajtisza rövidszőrü, háromhónapos német vizslakölykök eladók Dimitrijevic Bosko. Senta.

Prima rétisznát, valamint szobafűtőszet, mindenemü tüzfát ajánl Fr. Lippert, széna- és fakereskedés, Osijek I. Desatićna 19. Kérjen árjegyzéket.

Gyapjufonalat kötődék részére minden minőségben és vastagságban azonnal és olcsón szállít Karl Prelog, Ljubljana, Gospodska ulica 3. 12128

Használt boros hordók

minden mennyiségben azonnal tölthető 50 literrel 7000 literig kaphatók Krix Lajosnál, Subotica, Mažuranićeva ul. 19. 7112

Két keményfa hálószobabutor eladó. V., Miška Prečić 20. 13413

Műszaki cikkek, Wolfmergépszi, S. K. F. golyócsapágyak, réz-, vas-armaturák, víz-, gőz-, gázvezetékek kaphatók. Barzel vaskereskedés, Subotica. 10445

Óriási raktár atlaszokban, klothokban, nyersanyagokban

PAPLANIPARNAL

Korzón, Rossija Fonciere palota. 12408

Rózza- és fehérburgonyát, saját termelést szállít Danilo Ivkov, Sztapár

Elsőrendü uradalmi tej házhoz szállítva kapható Connen, Preradovićeua ul. 18. telefon 12. 13182

Gyökeres

kővidinka, sárga szlanka, piros veltelini és csemege szőlővesszők szedése megkezdődött, még kaphatók sima vesszők is, azonnal szállíthatók. Mikuska szőlőtelep, Ludaspuszta, Šupljak állomás. 13186

"mon parfum.."

BOURJOIS
PARIS

PH. BELA VARY Rackova ulica 7A, ZAGREB

Nemes, fajtisza gyümölcsfákat, diszcszerjéket, bokor és futórözsákat ósi szállításra ajánl a Vajdaság legregőbb kertészete. Kérje ósi árjegyzékünket. Bednarz-féle kertészeti, Stara Kanjiza. 12351

Ültessen ősszel gyümölcsfát. Kérjen árjegyzéket és rendelje meg idejében szükségletét Bednarz-féle faiskolában. Sztára Kanjiza.

A főuccán egy ujonnan épült emeletes épületben lévő két uccai szoba s vízvezetékkel felszerelt mosdószoba, nagy uccai erkéllyel butorozva vagy butor nélkül azonnalra kiadó. Felvilágosítást nyujt »Dunav« biztosító Vilsonova ul. 11.

Zászlók

tiszta gyapju tengerész-zászlószövetből, garantált lény-, eső- és vihamentes. Nagyban és kicsinyben. — Winkler József, Subotica, Madjarska ul. 9. Kérjen árajánlatot. 10079

Hogy a JUNIPER sósbor-szesz bármely más gyártmánynál jobb és hatásosabb, erről könnyen meggyözödhét, ha gyógyszerárban, drogériában, fűszerüzletben kér ingyen egy próbaüveget utasítással. Postai szétküldés: Blum gyógyszerár, a főpostával szemben. 11070

BENCE JÁNOS
írógép mechanikus Szubotica
Ciril Metod trg 20.

Uj kárpitos műhely!
Hirsch kárpitos helyén uj kárpitos műhelyemet megnyitottam ahol speciális kárpitos-munkák készülnek
Romic Ivan
Subotica, Paja Dobanovackog 5.

Boresapok
dákók, billiárdgolyók, mandinergummik, ernyők nagyban és kicsinyben
űzv. Gerber Jakabné
műszertgályos üzemben
Subotica, Bene Sudarevićeua 32

Eladó Babkox-kazán
135 m²
épült 1917-ben
Brünni Tandem kondenzátoros, 450 HP, lezujabb vezérelt
GŐZGÉP
Pančevići Gözmalom R.-t. Pančevó 11841